Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 58 (8548). • 21 март, 1985 йил • ПАЙШАНБА • Баҳоси 3 тийин.

ЮКСАК МУКОФОТ ТОПШИРИЛДИ

ТОШКЕНТ, 20 март. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғини топшириш пайти.

А. Абалян, С. Маҳкамов фотоси.

Ўзбекистон ССРни иқтисодий ва социал ривожлантириш 1984 йилги давлат плани ва социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажариш учун ўтказилган республика социалистик мусобақасининг якунларига кўра Тошкент области Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан тақдирланган эди.

20 март куни Тошкентда бўлиб ўтган тантанали митингда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. Б. Усмонхўжаев кўчма Қизил байроқни топширди. У ўз нутқида область меҳнаткашларини муборакбод этди, партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитети кейинги Пленумлари тарихий қарорларини бажаришда уларга муваффақиятлар тилади. Аммо ҳали областнинг барча корхоналари, хўжаликларида ҳам маҳсулот етказиб бериш планлари ва шартномавий мажбуриятлар тўла ҳажмда ва белгиланган муддатларда бажарилмаётганлиги, ресурсларни тежашнинг тегишли режимига риоя этилмаётганлиги таъкидлаб ўтилди.

Шу нуқсонларни тугатиш, беш йилликнинг тугалловчи йили планлари ва мажбуриятлари сўзсиз бажарилишини таъминлаш ҳозирги энг муҳим вазифадир. Саноатда бутун кучни биринчи квартал топшириқларини муваффақиятли тугаллашга, қишлоқ хўжалигида эса кўкламги дала ишларини энг яхши муддатларда сифатли ўтказишга қаратиш керак.

Митингда сўзга чиққан Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари Т. А. Алимов, «Ўзбекшахтострой» тресли ғишт терувчилар бригадири Д. А. Зазулин, «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхозининг сут соғувчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони М. Исоқова, Янгийўл шаҳар партия комитетининг биринчи секретари А. С. Раззоқов, «СССР 50 йиллиги номидаги Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмасининг сайқалчиси В. М. Харитонова юксак мукофот учун партия билан ҳукуматга астойдил миннатдорчилик билдирдилар. Область меҳнаткашлари бутун мамлакат меҳнаткашлари билан биргаликда КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил март Пленуми якунларини тўла-тўкис маъқуллайдилар, бу Пленум партиянинг узлуксиз ленинча йўли давомийлигини, унинг тинчлик ва бунёдкорлик идеалларига содиқлигини намойиш этди, деб таъкидлашди улар.

Сўзга чиққан нотиқлар область меҳнат коллективларида мукофотга жавобан халқ хўжалигини интенсив ривожланиш изига ўтказиш, уюшқоқлик ва тартибни ҳар томонлама кучайтириш, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми қарорлари асосида, улуғ Ғалабанинг 40 йиллигини, КПССнинг XXVII съездини муносиб кутиб олиш учун меҳнат, план ва давлат интизомини мустаҳкамлаш йўлидаги кураш кенг миқёсда авж олиб бораётганлигини айтдилар.

(ЎзТАГ).

М. С. Горбачев Р. Кастро билан суҳбатлашди

20 март куни КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев Куба Коммунистик партияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари, Куба Республикаси Давлат Кенгаши ва Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Раул Кастро билан суҳбатлашди. Суҳбатда КПСС Марказий Комитетининг секретари К. В. Русаков, Куба Компартияси Марказий Комитети Сиёсий бюроси ва секретариатининг аъзоси Х. Рискет, Куба Компартияси Марказий Комитети секретариатининг аъзоси, Кубанинг СССРдаги элчиси Л. Сото иштирок этдилар.

М. С. Горбачев К. У. Черненко вафот этганлиги муносабати билан Фидель Кастро номидан, Куба Компартияси, ҳукумати ва халқи номидан ҳамдардлик изҳор этгани учун Р. Кастрога миннатдорчилик билдирди.

Суҳбат чоғида Совет-Куба муносабатларини янада чуқурлаштириш ва такомиллаштириш масалалари муҳокама қилинди. Социалистик интернационализм принциплари асосида Совет Иттифоқи билан Куба ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорликни бундан буён ҳам мустаҳкамлашга бўлган азму қарор таъкидланди.

Халқаро аҳволга оид муҳим проблемалар юзасидан фикрлашиб олинди. Иккала томон социалистик ҳамдўстликдаги бошқа давлатлар билан, барча тинчликсевар мамлакатлар ҳамда жамоатчилик кучлари билан биргаликда тинчлик ва халқаро хавфсизликни, халқлар озодлиги ва мустақиллигини мустаҳкамлаш учун, қуролланиш пойгасини тўхтатиш ва ядро уруши хавфини даф этиш, можароли вазиятларни сиёсий йўл билан бартараф қилиш учун, тинч-тотув яшаш негизларини мустаҳкамлаш учун қатъий курашни давом эттириш иштиёқида эканлигини изҳор этди.

Суҳбат қардошларча дўстлик, сидқидиллик ва тўла ҳамжиҳатлик вазиятида ўтди.

(ТАСС).

ОБЛАСТИМИЗ САНОАТ КОРХОНАЛАРИДА ШАНБАЛИК ТАРАДДУДИ

КАТТА МАРРА БЕЛГИЛАНДИ

РЕСПУБЛИКАМИЗ пойтахтидаги кўн-галантерея ва спорт буюмлари ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи ўн биринчи беш йилликнинг якунловчи йилида давлат планларини ой сайин ортиғи билан адо этаяпти. Йил бошидан бери салкам 5,5 миллион сўмлик турли хил кенг истеъмол товарлари ишлаб чиқарилди.

Бирлашма чеварлари шу йилнинг 20 апрелида ўтказиладиган Бутуниттифоқ коммунистик шанбалигига ҳам пухта ҳозирлик кўрмоқдалар. Шу куни 100 минг сўмлик маҳсулот савдо шохобчаларига етказиб бериладн. Унинг анчагина қисми тежалган хом ашё ва материаллар ҳисобига тайёрланади.

Кўплаб ишлаб чиқариш илғорлари умумхалқ ҳашарида юксак марраларни эгаллашга аҳд қилдилар. Ўзининг унумли ва сифатли меҳнати билан касбдошларига ўрнак бўлаётган М. Юсупова, В. Комарова, З. Тенякина, М. Камолова, М. Мўйдинова, Ф. Турсуновалар нормани камида бир ярим баравардан бажаришмоқчи.

С. САЪДИЕВ.

БЕШ ЙИЛЛИК ФОНДИГА

АНГРЕН шаҳар меҳнаткашлари москваликларнинг шу йил 20 апрель куни улуғ доҳий В. И. Ленин туғилган куннинг 115 йиллигига бағишлаб коммунистик шанбалик ўтказиш тўғрисидаги ташаббусларини тўла қўллаб-қувватламоқдалар. Барча меҳнат коллективлари шу куни қилинадиган ишлар режаларини тузишмоқда. Шанбаликни ўтказиш бўйича тузилган штаблар иш бошлаб юборишди. Улар коммунистик меҳнат байрамининг аҳамияти ва моҳияти ҳақида кенг кўламда тушунтириш ишларини олиб бормоқдалар, барча ишчи-хизматчиларни юксак меҳнат унумдорлиги билан ишлашга даъват этишяпти.

9-шахта коллективи шаҳарда биринчилар қаторида ташаббусга қўшилди. Бўлиб ўтган кўп кишилик митингда сўзга чиққан нотиқлар барча кончиларни умумхалқ ҳашари куни стахановчасига ишлашга, нормани ошириб бажаришга, оддий иш кунларидагига нисбатан кўпроқ кўмир қазиб чиқаришга чақирдилар. Мастер М. Бегалиев, забой ишчилари бригадаси бошлиғи М. Абдузалимов, забой ишчиларидан Ҳ. Рўзматов, М. Раззоқов, портлатувчи Н. Кобцевлар ўз сўзларида бутун коллективни шанбаликда оммавий равишда иштирок этишга даъват этдилар.

Коммунистик меҳнат байрамида юзлаб кончилар қатнашадилар. Улар шу куни ками билан 2 минг тонна кўмир қазиб чиқаришади. Бу оддий кунлардагига нисбатан бир мунча кўпдир. Тушган 5 минг сўмлик иш ҳақи беш йиллик фондига ўтказилади.

А. РАЗЗОҚОВ.

УЮШҚОҚЛИК БИЛАН

МОСКВАЛИКЛАРНИНГ В. И. Ленин туғилган кунининг 115 йиллигига бағишлаб 20 апрелда коммунистик шанбалик ўтказиш ҳақидаги ташаббусига «Главташкентстрой»нинг 153-қурилиш тресли коллективи биринчилар қатори қўшилди. Бунёдкорлар шанбалик куни барча қурилиш объектларида ишни пухта ташкил этиш ва юксак унум билан меҳнат қилишга аҳд қилдилар. Шу куни 1192 нафар бунёдкор бевосита қурилиш майдонида меҳнат қилиб, 38 минг 200 сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажаради.

Айни пайтнинг ўзида кенг ҳажмдаги ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш тадбирлари бажарилади. Жумладан, қурилиш объектлари теварак-атрофини тартибга келтириш, мевали, манзарали дарахт ва гул кўчатлари экиш, ирригация тармоқларини тартибга келтириш ишлари амалга оширилади.

Шу куни тушган иш ҳақининг 5578 сўми беш йиллик фондига ўтказилади.

Т. ЛУТФУЛЛАЕВ.

ИЛҒОР ИШЧИЛАР ДАЪВАТИ

Ўзбекистон қишлоқ хўжалик машинасозлиги ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи коммунистик шанбаликка пухта ҳозирлик кўрмоқда. Барча цехлар ва бўлимларда шу куни қилинадиган ишлар режаси тузилмоқда. Умумхалқ ҳашари ҳар томонлама уюшқоқлик ва самарали ўтиши учун тадбирлар белгиланяпти. Тузилган штаблар барча тайёргарлик ишларига бош-қош бўлмоқдалар.

Машинасозлар меҳнат байрамида оммавий иштирок этадилар. Минглаб ишчи-хизматчилар бевосита ишлаб чиқариш билан шуғулланадилар. Аниқ ҳисобларга қараганда шу куни камида 130 минг сўмлик маҳсулот тайёрланади. Бу оддий кунлардагига нисбатан бир мунча кўпдир.

Бирлашманинг илғор ишчилари шанбалик куни ҳар қачонгидан юқори кўрсаткичларга эришишга қарор қилдилар. Йиғувчи-слесарлардан Р. Содиқов, Б. Соломахин, Р. Саидов, Ғ. Холматов, Б. Исмоилов, Ю. Крилов, Б. Фозилов каби тажрибали машинасозлар нормани бир ярим баравардан бажаришга аҳд қилдилар. Улар барча ишчиларни шундай юксак меҳнат кўрсаткичларига эришишга даъват этдилар.

Корхона коллективининг қарори билан шанбалик куни тушадиган иш ҳақининг ҳаммаси беш йиллик фондига ўтказилади.

С. СУЛТОНОВ.

КПСС ҲУЖЖАТЛАРИ ТЎПЛАМИ

«КПСС Марказий Комитети съездлари, конференциялари ҳамда Пленумларининг резолюциялари ва қарорларида» тўплами тўққизинчи нашрининг олтинчи томи босмадан чиқди. КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги марксизм-ленинизм институти тайёрлаган бу тўпламга партиянинг 1933 йил январидан 1937 йил декабригача бўлган энг муҳим ҳужжатлари киритилган.

Тўплам ҳужжатлари партия социализм қурилиши ленинча планига амал қилиб, мамлакатни зўр ғайрат билан индустрлаштириб борганлигини жуда яққол кўрсатади, колхоз тузуми қарор топиб шу асосда қишлоқда капиталистик унсурлар тугатилгандан кейин колхозларни ташкилий хўжалик жиҳатидан мустаҳкамлаш масаласи биринчи ўринга чиқарилди. Партия ленинча миллий сиёсатни амалга оширишда каттагина муваффақиятларга эришди.

Китобни Сиёсий адабиёт нашриёти босиб чиқарди.

(ТАСС).

АҲОЛИНИНГ ЭҲТИЁЖЛАРИНИ ТЎЛАРОҚ ҚОНДИРАЙЛИК

20 март куни Тошкентда Ўзбекистон республика матлубот жамиятлари союзи кенгашининг йиғилиши бўлиб ўтди. Ўзбекбирлашув правлениесининг 1984 йилги хўжалик ва молиявий фаолияти якунлари тўғрисидаги ҳисоботи, республика матлубот кооперациясининг 1985 йилда иқтисодий ва социал ривожлантириш планини бажариш тадбирлари ҳамда КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг КПСС Марказий Комитети 1985 йил март Пленумидаги нутқидан кооператорлар учун келиб чиқадиган вазифалар муҳокама қилинди. Ўзбекбирлашув правлениесининг раиси З. Ш. Сирожев доклад қилди.

Йиғилишда сўзга чиққан кишилар қилинган иш якунларини таҳлил этдилар, матлубот кооперациясининг ҳамма тармоқларини жадал ривожлантириш, партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитети кейинги Пленумлари қарорларини амалга оширишда кооператорларнинг ҳиссасини янада кўпайтириш билан боғлиқ бўлган масалаларга асосий эътибор беришди. Ўзбекбирлашув правлениеси, барча матлубот союзларининг, кўпгина матлубот жамиятларининг иш даражаси ҳозирги кун талабларига тўла жавоб бермаслиги, уларнинг фаолиятида ҳали кўпгина камчиликлар борлиги уқтириб ўтилди. Товар обороти йиллик плани бажарилмади. Кооператив савдосининг моддий-техникавий базаси етарли равишда ривожлантирилмаган, аҳолини энг зарур ва кундалик керакли моллар билан таъминлашда узилишлар, харидорларнинг ҳақига хиёнат қилиш фактлари, чайқовчилик мақсадида харидоргир тақчил молларни яшириб қўйиш ҳоллари содир бўлмоқда.

Йиғилиш қатнашчилари республика матлубот кооперацияси системасида социалистик мулкнинг сақланиши масаласини ҳамда талон-тарож ва хўжасизликка қарши курашни кучайтириш тадбирларини Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми талаблари асосида муҳокама қилдилар.

Сўзга чиққан нотиқлар савдо хизматини ва умумий овқатланишни тубдан яхшилаш, Ўзбекбирлашувнинг тайёрлов ва ишлаб чиқариш фаолиятини янада такомиллаштириш зарурлигини уқтириб ўтдилар.

Йиғилишда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари В. К. Михайлов, Центросоюз правлениеси раисининг ўринбосари И. Г. Дахов нутқ сўзладилар.

(ЎзТАГ).

• Тажрибакорлар минбари

ҲОСИЛДОРЛИК МАНБАЛАРИ

Очиғини айтсам, икки йил аввал мени бригадирликка тавсия этишганда қаттиқ ўйланиб қолдим. Боиси — бу бригадага бир неча йиллардан буён тажрибали пахтакор, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Қўшбоқ Эгамбердиев раҳбарлик қилиб келар, коллективнинг шуҳрати колхоздагина эмас, районда ҳам кўпчиликка маълум эди. Ўша йили эса Қўшбоқ ака колхоз бош агрономлигига тайинланди. Тўғри, мен ҳам шу бригадада механизаторлик қилиб келганман. Лекин барибир раҳбарлик масъулиятини ўйлаб, ҳаяжонга тушардим. Ахир илғор бригадага раҳбарлик қилиш, унинг аввалги шуҳратини сақлаб қолиш оддий механизатор учун осонми?...

Яхши ҳамки, бригада аъзоларининг ўзлари менга далда беришди. Ишни ерни сифатли шудгорлашдан бошладик. Ҳар гектар майдоннинг ҳайдалиши устидан назорат ўрнатдик. Бу ишга сувчилар ҳам, колхозчилар ҳам жалб этилди. Чунки улар ернинг оби-тобини биладиган кишилардир. Уларнинг маслаҳати билан шудгордан кейин ерларни текислаш, маҳаллий ўғитга тўйдириш, тупроқ структурасини яхшилаш тадбирларини ҳам изчил амалга ошира бошладик. Баҳорда мавжуд 85 гектар пахта майдонига «Тошкент—1» навли чигит экдик. Қумлоқ ерларда баракa уруғи ташлашни бирмунча эртароқ — 25 мартда бошладик. Барча майдонларда экиш ишлари апрель ойининг бошидаёқ тугатилди. Гектарларда тўлиқ кўчат ҳосил қилгач ғўза парваришини ҳар бир картанинг шароитига қараб йўлга қўйдик. Майдонларимиз бешта картадан иборат. Биринчи навбатда зич тупроқли карталарга алоҳида ишлов бердик. Культивация қилиш ҳам, ўғит бериш ва суғориш ҳам юқори агротехника талаблари асосида амалга оширилди. Бу ишларнинг ўз вақтида бажарилишини таъминлаш мақсадида ерларимизни бригадамизнинг ҳар бир аъзосига икки гектардан бўлиб бердик.

Йиғим-терим даврида яна бир синовдан ўтдик. Колхозимиз бўйича пахта терими даврида четдан ёрдам кучи олмай ҳосилни ўз кучимиз билан йиғиб-териб олиш тадбирлари ишлаб чиқилди. Шу тариқа хўжалигимизда 300 минг сўмдан ортиқ маблағ иқтисод қилинди. Жумладан, бу тадбир бизнинг бригадамизда ҳам яхши самара берди. Ҳосилни ўз кучимиз билан териб олганлигимиз натижасида йил давомида 220 минг сўм даромад олдик. Бу даромад мукофот тариқасида бригадамиз аъзоларига тақсимлаб берилди. Аввалги йиллари йиллик даромадимизнинг ҳар сўмига қўшимча бир сўмдан мукофот олган бўлсак, ўтган йил якунига кўра эса 2 сўмдан қўшимча ҳақ олдик. Албатта, бу аввало қилинган яхши меҳнатимизнинг натижаси ва тежамкорлик билан олиб борган ишимиз самарасидир.

Ғўза қатор ораларида тракторлар бесамара ишлатилаверса, иш сифатсиз бажарилса, ортиқча сарф-харажатлар кўпайиб кетади. Албатта, бу энг аввало бригадамиз аъзоларининг даромадларига таъсир қилади. Шунинг учун ҳам биз доимо ишнинг сифатли бажарилишига аҳамият берамиз. Бригадамизнинг Ўнғар Қўшоқов, Рисқул Бойбобоев, Сую Мамадаминов сингари сувчилари, Басбуви Саримсоқова, Ойхумор Исоқова, Несибали Абдуғаффорова каби аъзолари баҳорда ҳам, ёзда ҳам энг масъулиятли давр — йиғим-теримда ҳам қаҳрамонона меҳнат қилиб келяптилар. Биз уларнинг меҳнатларини ҳар доим моддий ва маънавий жиҳатдан рағбатлантираяпмиз.

Меҳнат ва ҳосилдорлик бир-бири билан боғлиқ. Ўтган йили ҳар гектар ердан 40 центнердан ҳосил кўтардик. Беш йилликнинг якунловчи йилида эса бу кўрсаткични 45 центнерга етказишни мўлжаллаяпмиз. Шу мақсадда қиш даврида 150 тоннадан ортиқ маҳаллий ўғит жамғариб қўйдик. Ерларга яхоб берилди. Қолган агротехник тадбирларни ҳам ўз вақтида амалга оширамиз. Бу бригадамиз коллективининг янги ҳосилга пухта замин ҳозирлаётганликларидан далолат беради.

А. АБДУРАҲМОНОВ,

Бекобод районидаги «Победа» колхози бригада бошлиғи.

ПОЛИЗ ЭКИНЛАРИНИ ТЕРАДИГАН МАШИНА

«Средазсельхозмаш» илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси конвейеридан тушган подборшчик полиз экинларини йиғиштириб олишни механизациялаш имконини беради. Тарвуз ва қовоқни теришга мўлжалланган машиналар деҳқонлар меҳнатини анча енгиллаштиради.

Бундай агрегатлар тарвуз ва қовоқни қатор оралаб авайлаб узиб олади ва уларни трактор тележкаларига ортади. Подборшчиклар ҳайдов тракторларига уланиб, фойдаланиш учун қулайдир.

Корхона янгиликлари орасида фармацевтика саноати учун қимматли хом ашё бўлган календула теришга мўлжалланган механизмлар бор.

(ЎзТАГ).

СЎНГГИ СОАТДА

• ПРАГА

Чехословакиянинг Писек шаҳридаги «Итекс» трикотаж комбинати бу йил Совет Иттифоқига бежирим, қулай, замонавий кийим-кечакларни етказиб беради. Корхона қарийб минг хил замонавий бичимдаги ва ёрқин рангларадаги трикотаж кийимларни тикиб чиқармоқда. Жаҳондаги 20 мамлакатда яхши маълум бўлган «Итекс» комбинати маҳсулоти экспортининг ярмидан кўпини корхонанинг савдо-сотиқдаги асосий мижози — Совет Иттифоқи сотиб олмоқда. Писекдаги комбинат шу беш йиллик охиригача Совет Иттифоқига кийим-кечак етказиб бериш ҳажмини 30 процент оширишни мўлжалламоқда.

• БЕЛГРАД

Югославиянинг Босния ва Герцоговина республикаси асосий шаҳри Сараеводa «Туризм ва спорт—85» халқаро виставаси очилди. «Скендерия» олимпиа маркази гумбазлари остида ташкил этилган экспозиция стендларида Югославиядаги ва чет эллардаги 140 тадан кўп фирма ҳамда ташкилот ўз маҳсулотларини, шу жумладан яхши ва мароқли дам олиш учун мўлжалланган асбоб-ускуналарни, спорт ва туристик анжомларини намойиш этмоқда.

• БУДАПЕШТ.

Венгриянинг кўҳна Шопрон шаҳрида янги турар-жой микрорайони қурилиши ниҳоясига етмоқда. Ҳозирги вақтда бу ерда шаҳардаги йирик саноат корхоналари ишчилари, ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторлари, ёш мутахассисларнинг 10 мингга яқин оиласи янги уйларга кўчиб кирди. Шопрон шаҳри ўзининг тарихий обидалари ва архитектура ансамбллари билан Венгриядан ташқарида ҳам машҳурдир. Шунинг учун ҳам мутахассислар янги турар-жой массиви лойиҳасининг эстетик жиҳатига алоҳида аҳамият бердилар. Микрорайондаги бинолар шаҳарнинг умумий архитектура қиёфаси билан уйғунлашиб кетган.

Шопронда турар-жой микрорайонини бунёд этиш ВХРда уй-жой қурилиши программасини амалга оширишнинг таркибий қисмидир. Бу программани шу ўн йиллик охиригача бажариш мўлжалланган. Шу вақтгача мамлакатда планда белгиланганидек, миллионтадан кўп янги квартира қурилади.

• МАДРИД

Мамлакатдаги 100 дан кўп урушга қарши ташкилот вакилларининг Барселонада ўтаётган учрашувида Испания тинчлик учун курашувчиларнинг фаолиятини мувофиқлаштириш масалалари муҳокама қилинмоқда. Учрашув қатнашчилари Испаниянинг НАТОда иштирок этиши проблемаси юзасидан референдум чақириш тўғрисидаги масалада ҳукуматга тазйиқ ўтказиш кераклигини айтдилар. Бундай референдум консультатив эмас, балки ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўлиш керак.

Учрашув делегатлари ҳозирги халқаро аҳвол, Испанияда урушга қарши ҳаракатнинг ҳолати ва истиқболлари, бу ҳаракатда хотин-қизларнинг иштироки масалаларини муҳокама қилмоқдалар.

(ТАСС, 20 март).

СЎНГГИ СОАТДА

В. И. ЛЕНИН ТУҒИЛГАН КУННИНГ 115 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

ИЛЬИЧНИНГ ОДДИЙ ИШ КУНЛАРИ

Жаҳонда биринчи социалистик давлатнинг асосчиси Владимир Ильич Лениннинг ҳар бир кунигина эмас, дақиқалари ҳам ҳисобда эди. Унга мамлакат ички ишлари, ташқи сиёсатга тааллуқли жуда мураккаб масалаларни ҳал этишга тўғри келарди.

Ленин ҳар куни қанчадан-қанча кишиларни қабул қилар, жуда кўп қарорлар ва ҳужжатларни кўздан кечириб, уларга имзо чекар, бир қанча мажлисларда иштирок этар, чет эл делегациялари билан музокаралар олиб борар ёки улар билан суҳбатлашар, бошқа ишларни бажарарди.

Ана шу ишлар орасида мамлакатимизнинг турли ерларига телефон қилиб, масалаларни ойдинлаштиришга муваффақ бўлар, фронтдаги аҳволлар билан қизиқар, Қизил Армия қўмондонларига кўрсатмалар берарди.

Совет кишилари соғлиғи ҳақида ўйлаб касалхоналар, санаторий, курортлар очиш, мактабларни кўпайтириш, кутубхоналар ишини йўлга қўйиш — хуллас, Владимир Ильич қизиқмаган соҳа, унинг назаридан четда қолган бирор нарсани топиш амри маҳол.

Доҳийнинг ҳар бир иш куни нақадар тиғизлиги, айни пайтда нечоғлик муҳим масалаларни ҳал қилиш билан боғлиқлигини тўлароқ тасаввур этиш учун у 1921 йилнинг 2 февралини қандай ўтказганлиги билан танишиб чиқишнинг ўзи кифоя. Бу ҳақдаги маълумотлар В. И. Лениннинг Москвадаги Марказий музейи стендларидан бирида акс эттирилган.

РСФСР Халқ Комиссарлари Советининг Раиси бўлган Владимир Ильич Ленин ўша куни Халқ Комиссарлари Советининг мажлисида раислик қилади, РКП(б) Сиёсий бюроси мажлисида иштирок этади. Шундан сўнг у Петроград губкомига жавоб телеграммаси ёзади, бир қанча қарорлар ва ҳужжатларга имзо чекади.

В. И. Ленин Украина озиқ-овқат халқ комиссари М. К. Владимиров билан телефонда гаплашиб, зарур масалани ҳал қилади. Шу куни у К. Маркс ва Ф. Энгельс институти директори номига китоб жўнатади. Шуни айтиш керакки, доҳий эрталаб Фридрих Энгельс китобларини кўздан кечириб, баъзи жойларини ўқиган эди.

Шундан сўнг Владимир Ильич Халқ Комиссарлари Совети секретарига хат ёзади. Бироз ўтгач маориф халқ комиссариатини қайта ташкил этиш комиссияси мажлисида иштирок этади. У мажлисдан кейин Сибирнинг ер бўйича халқ комиссариати вакилини қабул қилиб, суҳбатлашади.

Кечқурун соат 21 да В. И. Ленин ГОЭЛРО раиси Г. М. Кржижановскийни қабул қилади ва мамлакатни электрлаштиришга оид зарур масалаларни ҳал этади. У Ростов Дондан жўнатилган, Кавказ фронтида ҳаракат қилаётган 16-отлиқ дивизия олиб бораётган жанглар ҳақидаги телеграмма билан ҳам танишиб чиқади.

Вақт кеч бўлишига қарамасдан Ильичнинг иш куни давом этади. У Халқ Комиссарлари Совети иш бошқарувчиси Н. П. Горбуновга инженер-электрик П. А. Козьминни таклиф этиб, шамол кучидан фойдаланиб, электр токи олиш мақсадида кичик электростанция қуриш ҳақида доклад қилиб беришни сўрашни топширади.

Владимир Ильич Бутунроссия халқ хўжалиги советига профессор Н. А. Артемьев термосини кўплаб ишлаб чиқариш ҳақида кўрсатма беради. Шу кеча доҳий ёзган бир неча мактублар турли ерларга жўнатилади.

Кейин В. И. Ленин Сибирь ревкомининг аъзоси В. Н. Соколовнинг ерларни тақсимлаш ва озиқ-овқат сиёсати ҳақидаги доклади билан танишиб чиқади. Иш кунини ниҳоялар экан, К. Маркс ва Ф. Энгельс институти директори Д. П. Рязановнинг Ф. Энгельс хатларини босиб чиқариш хусусида юборган мактубини ўқиб чиқади.

Аммо шу билан ҳам Владимир Ильичнинг юмушлари тугамайди. У билан бирга ишлаганларнинг гувоҳлик беришича ва ҳужжатларга кўра Лениннинг яна бир қанча масалаларни ҳал қилганлиги ҳам маълум.

Шуниси айниқса диққатга сазоворки, у берган кўрсатмалар конкретлиги, тушунарлилиги ва аниқлиги билан ажралиб туради. Хусусан, ҳужжатларда вазифа топширилаётган кишиларнинг аниқ фамилияси, иш жойи, топшириқ берилган вақт белгилаб қўйилган. Айни пайтда Владимир Ильич берилган топшириқлар ўз вақтида бажарилишига ҳам жуда талабчан эди.

Доҳийнинг оддий бир иш куни билан танишар эканмиз, унинг нақадар меҳнатсевар эканлигини яққол ҳис этамиз, зукколиги ва кенг фикрлилигига қойил қоламиз. Ана шундай куч-ғайратлилиги, билимдонлиги туфайли ҳам Владимир Ильич жуда кўп нарсани бажаришга улгурар, улкан мамлакат ҳаётига оид масалаларни муваффақиятли ҳал этарди.

Қ. АХМЕРОВ,
профессор.
Москва.

*

● Қумрихон Миралиева Тошкент «Геология-разведка» тажриба-механика заводининг бир гуруҳ илғор ишчилари қатори ўн биринчи беш йиллик топшириқларини стахановчилик ҳаракатининг 50 йиллиги нишонланадиган қутлуғ кунга қадар бажаришга бел боғлаган эди. Айни кунларда у ўз сўзининг устидан чиқиш учун топшириқларни 150 процентга етказиб бажармоқда.

Суратда: коммунистик меҳнат зарбдори Қ. Миралиева.

М. Нуриддинов фотоси.

*

ПАЙВАНДЧИЛИК — ИЖОДИЙ КАСБ

«Узбексельмаш» бирлашмасидан Алексей Григорьевич Шур ана шундай деб ҳисоблайди. У кўрак чуьиш машиналарининг узелларини пайвандлашда меҳнат унумдорлигини анча оширди. Моҳир уста ясаган оригинал қисқич — бир-бири билан пайвандланадиган деталларни маҳкам ушлаб туриш учун мўлжалланган мослама ишни жадаллаштириш имконини бермоқда.

Пайвандловчининг ўзи ясаган бир қанча ажойиб мосламалар пайвандлаш технологиясини соддалаштиришга, унинг сифатини оширишга, иш вақтини тежашга кўмаклашмоқда. Техникани жуда яхши билиш эса бунда яна ҳам қўл келмоқда. Шур пайвандлаш аппаратини миридан-сиригача ўрганиб олган, ҳар қандай носозликни мустақил равишда бартараф эта олади.

Алексей Григорьевич Шур 1987 йил ҳисобига меҳнат қилмоқда.

(ЎзТАГ мухбири).

ОБЛАСТЬ КАСАБА СОЮЗЛАРИ СОВЕТИДА

МЕҲНАТ ВА МАИШИЙ ШАРОИТ ЯХШИЛАНСИН

Область касаба союзлари Совети президиумининг навбатдаги мажлисида қишлоқ хўжалиги ходимлари касаба союзи область ва район комитетларининг ишлаб чиқаришда меҳнат ва маиший шароитларни яхшилаш бўйича олиб бораётган ишлари муҳокама қилинди. Бу соҳада маълум ишлар қилинаётганлиги, ишлаб чиқаришни техника жиҳатдан қайта қуроллантириш, ферма ва комплексларни реконструкция қилиш, меҳнат шароитини яхшилаш бўйича зарур чоралар кўрилганлиги таъкидлаб ўтилди.

Айни пайтда бажарилган ишлар ҳали талаб даражасида эмаслиги кўрсатилди. Меҳнатни муҳофаза этиш ва социал масалалар бўйича тузилган шартномалар кўпгина коллективларда суст бажарилаяпти. Касаба союз комитетлари ўз ҳуқуқларидан етарли даражада фойдаланмаяптилар. Кўпгина хўжаликларда санитария-маиший хоналар ташкил этилмаган. РАПО, область қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармаси, мева-сабзавот хўжалиги агросаноат бирлашмаси камчиликларни тугатиш юзасидан зарур чораларни кўрмаяптилар.

Кўпгина хўжаликларда меҳнатни муҳофаза этиш бўйича белгиланган қонун-қоидалар бажарилмаяпти. Қишлоқ хўжалиги ходимлари касаба союзи область комитети қўл меҳнатини енгиллаштириш, ишлаб чиқаришни техника жиҳатдан қайта қуроллантириш масалаларига эътиборсизлик билан қараяпти.

Мажлисда муҳокама қилинган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилинди.

ПАРТИЯ АХБОРОТИ

СЕКРЕТАРЛАР СЕМИНАРИ

Бекобод район партия ташкилотлари секретарларининг бир кунлик семинари бўлиб ўтди. Район партия комитетининг биринчи секретари Э. Хатамов семинар қатнашчилари ҳузурида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленуми қарорларини амалга оширишда партия ташкилотларининг сиёсий ва ташкилотчилик ишларини янада кучайтириш соҳасидаги вазифалар тўғрисида доклад қилди.

Район партия комитети иккинчи секретари Л. Т. Панченконинг докладида кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялашни яхшилаш бўйича партия ташкилотларида олиб борилаётган ишлар таҳлил қилинди. Район партия комитети секретари Қ. Хуррамованинг докладида эса партиямиз XXVII съезди, Буюк Ғалабанинг 40 йиллиги, стахановчилик ҳаракатининг 50 йиллиги шарафига бошланган мусобақани авж олдиришда ва унинг ошкоралигини таъминлашда идеология кадрлари олдида турган вазифалар кўрсатиб ўтилди.

Семинар қатнашчилари партия ички хўжалигини юритишга оид ҳам бир қатор лекцияларни тингладилар. Район партия комитети ташкилий бўлими мудири Т. Ширинов, район партия комитети ҳузуридаги партия комиссияси раиси Ғ. Юсупов ёш коммунистлар билан ишлаш, коммунистларнинг шахсий ишини кўриб чиқиш, партиявий ҳужжатларни расмийлаштириш бўйича бошланғич партия ташкилотлари секретарларига тегишли йўл-йўриқлар бердилар.

✦ ✦

ҲИСОБОТЛАР ТИНГЛАНДИ

Пискент район партия комитетининг бўлиб ўтган пленумида КПСС Марказий Комитети 1983 йил июнь Пленуми қарорлари асосида ғоявий-сиёсий ишларни янада яхшилашда бошланғич партия ташкилотлари олдига турган вазифалар муҳокама қилинди. Бу ҳақда район партия комитетининг биринчи секретари У. Я. Баҳодиров доклад қилди.

Докладчи, музокарада сўзга чиққан «Пискент» совхози партия комитетининг секретари Э. Отажонов, Оқтепа қишлоқ Совети раиси З. Деҳқонбоева, район халқ маорифи бўлими мудири Ф. Раҳмонов ва бошқа ўртоқлар идеологик, ғоявий-сиёсий ишларни такомиллаштириш юзасидан кўрилган тадбирларни атрофлича шарҳлаб бердилар, омма орасида олиб борилаётган тарбиявий ишлар самарадорлигини оширишга ёрдам берувчи таклифларни ўртага ташладилар.

Пленумда шунингдек, район партия комитети аъзолари — пахта тозалаш заводи директори И. Абдураҳмонов ва Охунбобоев номли колхоз раиси А. Жумабоев ўртоқларнинг ҳисоботлари ҳам тингланди.

Пленум муҳокама қилинган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилди.

БУТУНИТТИФОҚ СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАСИ ҒОЛИБЛАРИ

МУСОБАҚАНИНГ КУЧИ ОММАВИЙЛИКДА

ИҚТИСОДИЙ ЭКСПЕРИМЕНТ АМАЛДА

Бирлашмамиз коллективи ўн биринчи беш йилликнинг ҳал қилувчи тўртинчи йилида баракали ишлади. Қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари учун тракторлар, прицеплар етказиб беришни кўпайтириш юзасидан зиммасига юклатилган вазифа масъулиятини чуқур ҳис қилган машинасозларимиз йилнинг дастлабки ойларидан фидокорона меҳнат қилдилар. Ишлаб чиқаришни механизациялаш ва автоматлаштириш, янги асбоб-ускуналарни жорий қилиш, қўл меҳнати сарфини камайтириш, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш юзасидан қатор тадбирлар амалга оширилди.

Бирлашмамиз цехларида социалистик мусобақа оммавий ва ошкора тус олди. Унда барча цех, смена, бригада коллективлари, ишчилар фаол қатнашдилар. Мусобақа давомида янги ташаббуслар ва ватанпарварлик ҳаракатлари кенг қўллаб-қувватланди ва оммалаштирилди.

Коллектив олдида турган вазифаларнинг сўзсиз бажарилиши учун курашни йил давомида бир дақиқа ҳам сусайтирмаганлиги натижасида давлат планларини бажаришда яхши кўрсаткичларга эришилди. Маҳсулот реализация қилиш йиллик плани муддатидан илгари бажарилди. Мамлакатимиз пахтакорларига қўшимча ўнлаб тракторлар етказиб берилди. Меҳнат унумдорлигини пландагидан ташқари бир процент ошириш ва маҳсулот таннархини қўшимча 0,5 процент камайтириш юзасидан берилган ваъда ҳам уддаланди.

Коллективимизнинг бундай самарали меҳнати муносиб тақдирланди. Корхонамиз 1984 йил якунлари бўйича Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси ғолиби деб топилди ва унга КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи ва пул мукофотлари берилди. Бирлашмамиз номи Бутуниттифоқ халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасининг Ҳурмат тахтасига ёзишга лозим деб топилди.

Бу катта мукофот тракторсозларимиз ғайрат-шижоатини янада авж олдириб юборди. Шу кунларда корхонамиз цехларида бўлган киши кўтаринки меҳнатнинг гувоҳи бўлади. Чунки коллектив юксак баҳога жавобан меҳнатда янги-янги муваффақиятларга эришишга астойдил ҳаракат қилмоқда. Социалистик мусобақа янада авж оляпти, унинг янги, такомиллашган формалари қўлланилмоқда.

Бу йилдан бошлаб коллективимиз иқтисодий эксперимент шароитларида ишлашга ўтди. Хўжалик юритишнинг бу янги тартиби коллектив зиммасига катта масъулият юклайди, унинг ҳуқуқларини янада кенгайтиради. Эндиликда машинасозларимиз бирлашма фаолияти билан боғлиқ бўлган кўпгина масалаларни мустақил ҳал қилаоладилар. Бу улардан планлаштириш, ишлаб чиқаришни техник ускуналаш, хўжалик юритишни такомиллаштириш учун тинмай изланиш олиб боришни талаб этади. Эндиликда асосий кўрсаткич барча буюртмаларни вақтида тайёрлаб берилишидир.

Янги шароитларда ишлашга ўтиш учун кенг кўламда тайёргарлик олиб борилди. Унга бутун коллектив жалб этилди. Иқтисодий экспериментни жорий этиш бўйича доимий комиссия ташкил этилди. Бу комиссия қатор ташкилий-техникавий тадбирларни белгилади. Бунда кадрларни ўқитишга алоҳида эътибор берилди. Техника хизматлари, цехлар, бўлимлар бошлиқлари, уларнинг ўринбосарлари, иқтисодчилар ва нормаловчилар учун 32 соатлик программа машғулотлари ўтказилди.

Экспериментнинг ўзига хос хусусиятларини ўрганиш юзасидан назарий ўқув ташкил этилди. Унга корхонанинг иқтисодий, техник ва коммерция хизматлари ходимлари жалб этилди.

Бундай ўқувларни ташкил этишдан мақсад иқтисодий экспериментни қўллашга киришилган дастлабки вақтда резервларни қидириб топиб ишга солиш, ишлаб чиқаришнинг қолоқ участкаларини аниқлаш ва уларни бартараф этиш учун чоралар кўриш, маҳсулотнинг техник даражаси ва сифатини ҳар томонлама оширишга эришишдан иборат эди.

Меҳнат ва иш ҳақи, план бўлимлари, молия хизматлари корхонанинг бу йилги иқтисодий ва социал ривожлантириш планининг асосий кўрсаткичларини, иқтисодий рағбатлантириш ва иш ҳақи фондларини ҳисоблаб чиқдилар. Бўлимлар ва хизматларнинг хўжалик ҳисоби асосида ишлаш кўрсаткичлари қайта кўрилди. Пудратчи бригадалар ҳақидаги қоидалар яна такомиллаштирилмоқда. Шунингдек турдош касбларни ўрганиш, ишчиларнинг малакасини ошириш тадбирлари ҳам белгиланди.

Ҳаммага маълумки, янги иқтисодий эксперимент шароитларида асосий кўрсаткич маҳсулот етказиб бериш бўйича шартнома мажбуриятларининг бажарилишидир. Айни вақтда меҳнат унумдорлигини ошириш, ишлаб чиқариш ҳаражатларини камайтириш, норматив соф маҳсулот ҳажмини кўпайтириш ҳам муҳим кўрсаткичлар бўлиб қолади. Коллектив ишлаб чиқариш ҳаражатларини камайтирса, иш ҳақи фондидан тежаб қолса илғор ишчи-хизматчиларни моддий рағбатлантириш учун кўпроқ маблағ ажратиш имконига эга бўлади. Маҳсулот таннархи камайса моддий рағбатлантириш фонди кўпаяди. Агар корхона мажбуриятларни ҳисобга олган ҳолда маҳсулот реализация қилиш планини тўла бажарса, моддий рағбатлантириш фонди яна 15 процент ортиши мумкин. Шартнома мажбуриятлари бажарилмаслигининг ҳар бир проценти эса моддий рағбатлантириш фондининг 3 процент камайишига олиб келади.

Демак, эндиликда ҳар бир ишчи, бригада, участка, цехда номенклатура бўйича ойлик топшириқларнинг тўла бажарилишига эришиш керак. Бу қонун бўлиб қолмоғи лозим. Бунинг учун эса аввало ишлаб чиқаришни ташкил этишни муттасил такомиллаштириш лозим бўлади. Шунингдек ишлаб чиқариш маромини ошириш, моддий ва ёқилғи-энергетика ресурсларини иқтисод қилиш, иш ўринларини қисқартиришга ёрдам берадиган тадбирларни амалга ошириш талаб қилинади.

Ишлаб чиқариш бўлинмаларининг фаолиятида хўжалик ҳисобининг роли ҳам кескин ортади. Шунинг учун бригада пудратини янада кенгроқ қўлланиш лозим бўлади. Ҳозирги вақтда бирлашмада 480 бригада хўжалик ҳисоби асосида ишламоқда. Бу бригадалар коллективларининг иш кўрсаткичлари оддий бригадаларникига нисбатан сезиларли даражада юқори бўлмоқда. Уларда асбоб-ускуналар, хомашё, материаллар яхшироқ фойдаланиляпти. Ишлаб чиқаришни такомиллаштириш, меҳнат унумдорлигини ошириш ишлари билан фаол шуғулланилмоқда. Ишчиларнинг малакаси муттасил ошириляпти, уларга қўшимча касблар ўргатилмоқда.

Корхона коллективи иқтисодий эксперимент шароитларида ишлаётгандан бери икки ой вақт ўтди. Унинг дастлабки якунлари кўнгилдагидек бўлди, деб бемалол айтиш мумкин. Давлат плани муваффақиятли бажарилмоқда. Буюртмачиларга икки ўртада тузилган шартнома асосида маҳсулот етказиб бериш топшириғи деярли тўла адо этилди. Машинасозлар фаолиятининг бошқа техник-иқтисодий кўрсаткичлари ҳам яхши бўлмоқда.

Ишнинг бошланиши яхши бўлди. Давоми ҳам кўнгилдагидек бўлишига шубҳа йўқ.

А. ВОРГУДЯЕВ,
«Тошкент трактор заводи» бирлашмаси «Тракторостроитель» кўп нусхали газетаси ходими.

БУЮК САНАЛАР ШАРАФИГА

ЧИНОЗ районидаги 131-механизациялашган кўчма колонна коллективи қатор хўжаликларда кенг кўламдаги бунёдкорлик ишларини амалга оширмоқда. Бинокорлар ҳар йили миллионларча сўмлик капитал маблағ ўзлаштиришяпти, кўплаб турар-жойларни, хўжалик биноларини ва маданий-маиший муассасалар қуришяпти. Улар районидаги биргина «Партия XXII съезди» совхозида кейинги йилларда 22 минг квадрат метрдан ортиқ саҳнли уй-жойларни фойдаланишга топширдилар. Бу уйларнинг кўпчилиги янги типда қурилган бўлиб, истиқомат қилувчилар учун барча қулай шароитлар муҳайё этилган. Улар газлаштирилган, иссиқ, совуқ сув билан таъминланган, канализация тармоқларига уланган.

Колонна коллективи биргина ўтган йили 3305 квадрат метр уйларни эгаларига топширди. Уларда ўнлаб деҳқонлар оилалари ҳовли тўйлари ўтказдилар. Бундан ташқари 140 ўринли болалар боғчаси, 624 ўқувчига мўлжалланган мактаб, қозонхона, сут пункти ва бошқа объектларни ишга туширдилар.

Бинокорлар ўн биринчи беш йилликнинг якунловчи йилида ҳам юксак марраларни кўзлаб ишлашмоқда. Улар КПССнинг навбатдаги XXVII съезди, совет халқининг Улуғ Ватан урушидаги Буюк Ғалабасининг 40 йиллиги ва стахановчилик ҳаракатининг 50 йиллиги шарафига бошланган социалистик мусобақада фаол қатнашиб, йил давомида ками билан 2 миллион 200 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини амалга оширишга ваъда бердилар. Эндиликда ваъданинг устидан чиқиш учун янги-янги резерв ва имкониятларни ишга солмоқдалар, илғор иш усулларини, айниқса, бригада пудратини кенг қўлланишяпти, комплекс бригадалар сонини кўпайтирмоқдалар.

Шу кунларда барча объектларда қизғин бунёдкорлик ишлари олиб борилмоқда. Колонна қурувчилари 400 бош қорамолга мўлжалланган чорвачилик комплексини барпо этишяпти. Шунингдек 140 беморни даволашга мўлжалланган шифохона, 724 ўқувчи таълим оладиган ҳунар-техника билим юрти биноси қурилишини олиб боришяпти. Улар бу объектларни келгуси йилда фойдаланишга топшириш учун суръатга суръат қўшиб ишламоқдалар. Уйлар қурилиши ҳам давом этмоқда. Қурувчилар ҳозир «Меҳнат», «Ўзбекистон», «Ҳамкорлик», «Қуёш» деб номланган янги типдаги турар-жойларни қуришмоқда. Уларнинг айримлари қуёш нури билан иситадиган қурилмалар билан таъминланган. Бу уйларни иситиш ёқилғи-энергетика ресурсларини кўплаб тежаб қолиш имконини беради.

Ҳ. ТОЖИМАТОВ.

ЕМ-ХАШАК ЕТИШТИРИШНИ КЎПАЙТИРИШ РЕЗЕРВЛАРИ

БУ ИМКОНИЯТЛАРДАН ФОЙДАЛАНИНГ

РЕСПУБЛИКА қишлоқ хўжалиги ходимларининг йиғилишида пахта ва бошқа экинлар ҳосилдорлигини оширишда алмашлаб экишнинг аҳамияти катта эканлиги алоҳида уқтирилди. Зеро, алмашлаб экишни тўғри жорий этиш ҳисобига ҳар гектар ердан қўшимча 7—8 центнердан юқори сифатли пахта етиштириш мумкин. Хўжаликларда ерлар самарадорлигини оширишда, алмашлаб экишни янада такомиллаштиришда фойдаланилмаётган имкониятлар кўп. Ана шулардан бири оралиқ экинлари етиштиришдир.

ОРАЛИҚ экинларининг чорвачиликдаги ва деҳқончиликдаги аҳамияти тўғрисида кўп гапирамиз, ёзамиз. Хўш, бунинг самараси қандай бўлаяпти? Афсуски, текширишлар бу борада катта камчиликларга йўл қўйилаётганлигини кўрсатмоқда. Гарчанд областимизда оралиқ экинлари майдонини алмашлаб экиш ҳисобига кўпайтириб бориш белгиланган бўлса-да, бу план қўпол равишда бузилмоқда. Масалан, 1983 йилда пландаги 25 минг гектар ўрнига 16,1 минг гектар ерга, 1984 йилда эса 26 минг ўрнига 12,5 минг гектар майдонга оралиқ экинлари экилди холос. Бошқача қилиб айтганда бу соҳадаги план 48,1 процентга бажарилди. Нега шундай бўлди? Ахир 1984 йилда область бўйича экилмай қолган 13,5 минг гектар ерга ҳам оралиқ экинлари экилганда камида 400 минг тонна қўшимча ширали, витаминга бой озуқа етиштириш мумкин бўларди-ку. Бу 72 минг тонна озуқа бирлигига тенг ем-хашак демакдир.

Бу емишлар гўшт-сутни янада кўпайтириш имконини берган бўларди. Айниқса, бу йилги оғир қиш шароитида катта самара келтирарди. Тупроқ унумдорлиги ошарди. Баъзилар «уруғлик камлик қиляпти» деб баҳона қилишмоқда. Мутлақо ўринсиз гап. Чунки олдинги йилларда хўжаликлар ўзларининг эҳтиёжларига яраша уруғлик тайёрлаши зарурлиги ҳақида область қишлоқ хўжалик бошқармаси томонидан қатъий топшириқ олишган. Кўпчилик хўжаликлар уни ортиғи билан бажардилар.

Айниқса, областимизнинг тупроқ шароити учун қулай бўлган жавдарнинг «В-116», тритикаленинг «ПРАГ-1» сингари серҳосил навлари, перко, рапс уруғлари кўпайтирилди. Масалан, Ғалаба районидаги Волков номли, Калинин номли совхозларда, Ўрта Чирчиқ районидаги ТИИИМСХ ўқув хўжалиги, «Партия XXII съезди», «Ленин йўли», Коммунистик районидаги «Правда», «Ленинский путь» колхозларида 40 —80 тоннагача уруғлик олинди. Бу хўжаликлар ҳатто Ўрта Осиёдаги қўшни республикаларга ҳам уруғлик сотдилар.

Оралиқ экинлари кам ҳосилли, шунинг учун экишни хоҳламаяптилар, деб ҳам бўлмайди. Чунки кўпгина колхоз, совхозлар ҳар гектар ердан 400 — 500 ҳатто 600 центнерга етказиб кўк масса ёки 70 — 90 центнер озуқа бирлиги миқдорида ҳосил оляптилар. Оралиқ экинларидан сўнг экилган асосий экинлардан кам ҳосил олинади, деган баҳона ҳам ўринсиз. Агар шундай бўлса, бунга фақат ўша хўжалик раҳбарларининг ўзлари сабабчи бўлишмоқда: оралиқ экинлари етиштириш технологиясини қўпол равишда бузадилар. Натижада улар ўз муддатида етилмайди ёки сийрак бўлиб кам ҳосил беради. Бизнингча, ўша хўжаликларнинг раҳбарлари, мутахассисларининг ўзларида оралиқ экинлари экишга, қимматли озуқа етиштиришга қизиқиш йўқ. Шунинг орқасида уруғ етишмаяпти, ҳосили кам, деб ўринсиз баҳоналар ахтаришмоқда.

Кўпгина колхоз ва совхозларда оралиқ экинлари экиладию, парвариш қилиш технологиясини билмаслик оқибатида нобуд бўлиб кетади ёки кам ҳосил олинади. Мутахассислар, олимларимиз томонидан уларга мўлжаллаб ёзилган тавсиялар эса эгаларига ўз вақтида етиб бормаётир. Масалан, яқинда Ўрта Чирчиқ РАПОсида бўлдик. 1984 йилнинг август ойида босмадан чиққан «Ўзбекистонда перко етиштириш тўғрисида тавсия» юборилган бўлишига қарамай ҳалигача олишмабди. РАПО ходимлари уни олишмаган экан, хўжаликлар тўғрисида гапирмаса ҳам бўлади. Ахир тавсиялар бўлганида шу асосда колхоз ва совхозларда анчагина ишлар қилинган бўларди-ку! Нега бундай бўляпти? Балки бу саволимизга область қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасидаги мутасадди ўртоқлар жавоб беришар?

МУТАХАССИС МУЛОҲАЗАЛАРИ

Ҳали ҳам кеч эмас. Шу нуқтаи назардан биз қуйида айни кунларда оралиқ экинларини парвариш қилиш соҳасидаги асосий вазифалар ҳақида тўхталишни лозим кўрдик.

Маълумки, қиш жуда совуқ келди. Бу кечки (ноябрда) экилган оралиқ экинларига, айниқса, рапс, перкога салбий таъсир қилди. Кўпгина майдонларда улар сийраклашиб қолди. Шунинг учун ҳозир биринчи галда бу майдонларнинг ҳар гектарига 100 — 120 килограммдан азот ва фосфор минерал ўғитлари солиш зарур.

Областимизда кўп миқдорда жавдарнинг эртапишар «В-116» нави перко, рапс билан қўшиб экилган. Бу экинларни қўшимча озиқлантириш мумкин. Сўнгра кечпишар (кузги жавдар, тритикале) оралиқ экинларини ўғитлаш зарур. Бу тадбирни самолёт ёрдамида катта майдонларда ўтказса ҳам бўлади. Маълумки, оралиқ экинлари сувга ниҳоятда талабчан. Ёғингарчилик кўп бўлаётганлигига қарамай сув беришни тўхтатмаслик керак. Бу — келгусидаги асосий экинлардан ҳам мўл ҳосил олишга катта ёрдам беради. Уруғлик учун қолдириладиган майдонлар эса бир-икки марта суғорилса кифоя.

Ҳосилнинг миқдори ва сифати кўп жиҳатдан оралиқ экинларни йиғиштириб олишга боғлиқ. Масалан, жавдар ва тритикалени бошоқлай бошлагач, перко, рапсни эса гуллай бошлагач дарҳол ўриш лозим. Аксинча, кечроқ ўрилса у дағаллашиб, мол яхши истеъмол қилмайди, кўпи нишхўрдга чиқиб кетади. Областимизда оралиқ экинларни йиғиштиришни апрель ойининг биринчи ўн кунлигида бошлаш мақсадга мувофиқдир. Барвақт бўшаган майдонларга пахта, кечроқ йиғиштириб олинган карталарга эса маккажўхори, каноп, серго, соя, полиз ва сабзавот экинларини экиш мумкин.

Оралиқ экинларидан бўшаган майдонларни тезлик билан, тупроқдаги нам қочмасдан икки ярусли плуглар ёрдамида 30—40 сантиметр чуқурликда ҳайдаш керак. Агар тупроқда нам етишмаса у ҳолда сув бериб, етилганда шудгорлаш талаб этилади. Шунда тупроқ майин ва пўрсилдоқ бўлади. Агар ер ҳайдалгандан сўнг ёппасига суғорилса янада яхши бўлади. Тупроқ етилгач бороналаб, молаланади. Бу майдонларга экилган экинлар тупроқнинг ўз намига тўла униб чиқади.

Шуни алоҳида таъкидлаш лозимки, оралиқ экинларидан бўшаган ерларнинг ҳар гектарига 100 — 120 килограммдан азот ўғити солинса самараси юқори бўлади. Ишни ана шундай ташкил этиш ҳисобига пахтадан 3-5 центнер, макка донидан 3—8, канопдан 28—31, силос учун экилган маккажўхоридан 120 — 150 центнергача кўп ҳосил олиш мумкин. Кўпгина хўжаликларда ана шундай муваффақиятларга эришилмоқда. Масалан, Ўрта Чирчиқ районидаги К. Маркс номли колхозда 1983 йилнинг кузида 30 гектарлик картага «В-116» навли жавдарга перко қўшиб экилган эди. 1984 йилнинг 20 апрелигача ҳар гектар ердан ўрта ҳисобда 360 центнердан кўк масса йиғиштириб олинди. Бу майдон тезда биз юқорида тавсия қилган технология асосида ҳайдалиб, ишлов берилиб, маккажўхори экилди. Сентябрь ойининг бошларидаёқ шу майдондан яна 640 центнердан кўк масса олинди. Шу районидаги «Партия XXII съезди», Коммунистик районидаги «Правда», «Ленинский путь» колхозларида ҳам ана шундай юқори натижаларга эришилди.

Келгуси йил ҳосили учун уруғлик тайёрлашни ҳозирдан ўйлаш керак. Уруғлик учун ўсимлик сийрак чиққан майдонлар ажратилса, яхши бўларди. Ҳозир областимиз шароитида мўл ва сифатли ҳосил бераётган жавдарнинг янги, эртапишар «В-116» навини кўпайтириш керак. Жавдарнинг бу нави уруғини Ғалаба районидаги Волков номли совхоздан сотиб олиш мумкин. Мартнинг иккинчи ярмигача жавдар беда билан қўшиб экилса, гектарига 80 —100 килограммдан азот бериб бир-икки марта суғорилса кифоя. Бунда ҳар гектар ерга 20 килограмм беда, 50 килограмм жавдар уруғи сепиш керак.

Оралиқ экинларини ўз муддатида экиш ва йиғиштириб олиш чорва озуқасининг янада мўл-кўл бўлишида, кўпроқ гўшт, сут ва бошқа маҳсулотлар етиштиришни кўпайтиришда катта фойда беради. Бу имкониятдан фойдаланинг.

М. ПИРМЕТОВ,
ТИИИМСХ деҳқончилик кафедраси доценти, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати.

НАВРЎЗ БИЛАН ЯШАРАР ОЛАМ

Ўткир ҲОШИМОВ,
Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати

ЕР ТАФТИ

ПУБЛИЦИСТИКА

БАҲОР одамнинг болалигига ўхшайди. Ҳамма нарса тиниқ, ҳамма нарса мусаффо. Осмон ҳам, тонготар чоғи олисда, кунчиқар томонда бинафшаранг чизиқлар билан ажралиб турган тоғ чўққилари ҳам, ариқ бўйида мунис кўз очиб, оламга ҳайратланиб боқувчи бинафшалар ҳам, ошиён қуриш ташвишида жонсарак чуғурлаётган жуфт қалдирғочлар ҳам, оқшомлари кун ботиб кетгандан кейин анчагача яллиғланиб турувчи нурли уфқ ҳам... Ҳаммаси мусаффо, ҳаммаси жарангдор...

Бунақа тонглар, бунақа оқшомлар фақат баҳор палласида бўлади, олис-олисларга учиб кетгиси келади одамнинг! Деҳқон эса даладан қайтгиси келмай қолади, негаки, уйғонган Ер исини энг аввал деҳқон пайқайди. Кўклам қуёшида илиган ер тафтини энг аввал деҳқон сезади...

Тўғри, бу йил сурилиб кетди. Кексаларнинг айтишига қараганда «садди пок» бўлиб қиш чиқиб кетганига анча бўлса ҳам, аммо совуқ изғиринлар қайсарлик қилиб турди. Аммо барибир кўклам ўз ҳукмини ўтказяпти. Энди у бир кеча-кундузда 30—40 чақиримдан йўл босиб, вазмин, лекин собит қадамлар билан жанубдан шимолга сурилиб бораверади. Ялпизларнинг қулоғидан тортиб чиқаради, қир, адирларда лолалардан гулханлар ёқиб, боғларни гулларга буркайверади.

Аслида ҳаёт дегани қадимий ҳикматнинг мана шу, яшаш-яратиш деган тилсимнинг маъниси шу. Биз баҳорга ўхшаймиз; яшаймизми, демакки, меҳнат қиламиз, меҳнат қиламизми, демакки яратамиз. Бободеҳқон далага чиқиб, чигит экади, ишчи эса станок олдида туриб машина ясайди, олим ўзига ўхшаб инсонларнинг меҳнатини енгиллаштирадиган ихтиролар яратади, муаллим болаларга сабоқ беради... Ҳаммаси табиий, ҳаммаси одатий... фақат бир шарт билан: агар тинчлик бўлса, ер юзида уруш деган офат бўлмаса!

Биз ўзимиз нафас олиб турган ҳавони кўзимиз билан кўрмаймиз, қўлимиз билан тутмаймиз, қулоғимиз билан эшитмаймиз. Бироқ, бир зум нафас олмасак, ҳолимиз ҳароб бўлади. Тинчлик деган муқаддас тушунча ҳам худди шунақа, ҳаводек азиз, ҳаводек зарур нарса...

Афсуски, ер юзида одамзодни мана шу энг мўътабар неъматдан тинчлик, яъники, ҳаётдан жудо қилишни ўйлайдиганлар ҳали ҳам бор. Тасаввур қилинг: инсоният кейинги 6 минг йил ичида 14 минг 513 та урушни бошидан кечирибди. Ўша урушларда 4 миллиарддан ортиқ одам нобуд бўлибди. Қизиғи шундаки, 6 минг йил бадалида фақат 300 йил ер куррасининг ҳамма нуқталарида тинчлик ҳукм сурибди. Бошқачароқ қилиб айтганда ер юзида ҳар йигирма йилнинг фақат бир йили тинч ўтибди. Даҳшатлиси бу эмас, 6 минг йилнинг 5,5 минг йили давомида одамлар қилич-у қалқонлар билан жанг қилган. Кейинги беш аср мобайнида эса бири-биридан даҳшатли қуроллар кашф этила бошланди. Милтиқлар, замбараклар, пулемётлар, автоматлар, бомбалар...

Бироқ, энг даҳшатлиси бу ҳам эмас. Бундан қирқ йил илгари 1945 йил 6 август куни Америка ҳарбийлари инсоният тарихида энг катта жиноят қилдилар: Хиросима шаҳрига атом бомбаси ташланди.

Жаҳондаги ҳамма софдил одамларнинг раҳнамоси В. И. Ленин биринчи социалистик давлатнинг биринчи раҳбари сифатида имзо чеккан илк ҳужжат — Тинчлик декрети эди. Ўшандан бери партиямиз, давлатимиз ва халқимиз тинчлик учун курашади, негаки, биз уруш даҳшати қанақа бўлишини жуда яхши биламиз... Мана эрта-индин биз Улуғ Ватан урушида совет халқи қозонган буюк Ғалабанинг 40 йиллигини нишонлаймиз. Бизнинг мамлакатимиз, совет халқи жаҳонни фашизм балосидан, дунёда танҳо ҳоким бўлишни хомхаёл қилган олчоқ Гитлердан сақлаб қолди. Аммо бу уруш бизга жуда қимматга тушди. Йигирма миллион асл одамларимиздан жудо бўлдик. Ҳали ҳам ўғлининг йўлига кўз тикиб ўтирган, нон ёпса, боламнинг насибаси деб бир бурдасини олиб қўядиган, боғидаги ўрик пишса, ўғлимнинг улуши деб бир кафт туршакни сандиққа ташлайдиган, телевизорда уруш ҳақида фильм берилса, менинг ҳам болам кўриниб қолармикан, деб кўз узмай ўтирадиган оналарни кўрганман. Ота дийдорини кўролмай вояга етган тенгдошларим оз эмас. Чимилдиқдан чиқмай туриб қайлиғидан жудо бўлган, ҳар йили шаҳид кетган севиклисининг суратини янгилатиб деворга осиб қўядиган опаларимиз оз эмас... Шунинг учун ҳам бизнинг юртимиз урушни лаънатлайди. Шунинг учун ҳам партиямиз, давлатимиз раҳбарлари энг мўътабар йиғинларда ер куррасини уруш балосидан сақлаб қолиш учун энг биринчи вазифа эканлигини таъкидлайдилар...

...Мана баҳор келди. Осмонда қуёш чарақлаб турибди. Она еримиз қиш уйқусидан уйғониб, эркин-эркин нафас олаяпти. Софдил одамлар эзгуликларга туташган рангин тушлар кўряпти. Ўлкамизга Наврўз кирди. Бундай улуғ айём кунларида кишининг эзгу нияти мустажиб бўлади, дейишади. Энг биринчи тилагимиз шуки, дунёда тинчлик барқарор бўлсин! Осмонимиз тиниқ бўлсин, қир, адрлар чечакларга буркансин. Бомбалар шовқини эмас, ошиён қуриш ташвишида жонсарак типирчилаётган қалдирғочларнинг бийрон-бийрон сайроғи янграсин... Бизнинг ниятимиз шу. Лекин биз тинчликни бир ҳовуч урушқоқ олчоқлардан ялиниб, тилаб олмаймиз. Тинчлик учун курашамиз! Бу кураш ҳар кимнинг ўз юмушини қай даражада ҳалол бажараётганлигига, ўзининг жаҳондаги жамики ишларга қай даражада даҳлдор санаётганига боғлиқ. Биз шундай яшаймиз, биз шундай меҳнат қиламиз, биз шундай курашамиз. Зероки, Қуёшнинг, Ер куррасининг, Баҳорнинг тилаги ҳам шу.

Н. ҒУЛОМОВ чизган плакат.

ИШ ФАСЛИ БОШЛАНДИ

Анъанага кўра ҳар йили Наврўз наҳорини Бўка райони хўжаликларининг аъзолари дала шийпонларини ободонлаштириш, кўкаламзорлаштириш, халқ ҳашарлари ташкил қилиш билан кутиб оладилар.

Райондаги барча хўжаликларда дала бригадалари эрта тонгданоқ ишни қизитиб юборишга аҳд қилганлар. Улар бригада далаларидаги ариқ-зовурларни тозалаб, мавжуд техника ремонтини мавсумга шай қилиб қўйиш борасида ҳам талай ишларни амалга оширадилар.

Туш вақтида эса қўли гул пазандалар баҳор неъматларидан таомлар тайёрлайдилар, катта дошқозонда ош дамланади. Район бадиий ҳаваскорлари деярли барча хўжаликларда бўлиб энг яхши куй ва қўшиқларини иш фаслини бошлаётган пахтакорларга ҳадя этадилар.

Т. ҲАЙДАРОВ.

Гулчеҳра НУРУЛЛАЕВА,
Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати.

БАХТ СЕВИНЧИ

Ўзбекистон — олмос кўзим олтин узукда,
Ўзбекистон—беҳаловат, куйгунчак алпим,
Кўраяпман оғушингни майсада, кўкда,
Дилбарликда кўриб сени, ҳузурда қалбим.
Наврўз кунинг — рўшнолигинг муборак бўлсин!
Гўзалликка ошнолигинг муборак бўлсин!

Гўзал юртнинг орзуси ҳам гўзал ва улкан,
Азиз тупроқ, ўйлагайсан дунё тинчини.
Наврўз билан ороланган зарифа ўлкам,
Улашмакдай одатинг бор бахт севинчини.
Гулдорликдан, дилдорликдан ҳар кўз севингай!
Сенда кўриб эъзозларни наврўз севингай!

Оппоқ соқол отахонлар, ерга эгилиб,
Чамалайсиз далангизнинг оби-тобини.
Бувижонлар, илк кўкатга мамнун тикилиб,
Бажолайсиз янгиликнинг хуш тавофини.
Қошларимиз ўсмалардан илк сув ичганда
«Омонлик» деб айтишингиз бўлмасин канда.

Онажонлар, тансиқ таом улаша туриб
Ширингина сўз айтасиз: «Сумалак—дармон».
Сизлар наврўз исин сочган йўлларда юриб,
Ялпиз сомса исларига қанчалар борман.
Соғинтирган яшилликка дучлик—на хушдир!
Янгиликка, яхшиликка ўчлик— на хушдир.

Дугоналар, гўзалликка чиқибсиз пешвоз,
Наврўз каби очилибсиз, енглар шимариқ.
Ўзингиз гул. Гул бошига гул тақишлар—соз!
Асли сизга тақлид қилса не ажаб борлиқ!
Қандай гўзал гулчамбарлар боғлашларингиз,
Йигитларни ҳажрингизда доғлашларингиз!

Сиз, эй йигит, дилраболар ёнида тоғсиз!
Сиз—моҳитоб кўзларида чарақлаган нур!
Хаёл асти кечармикан ширин титроқсиз,
Борлигингиз ўзиданоқ биз топсак ҳузур!
Юрт кўрмасин сафи кемтик турнасин, дерман,
Аёл кўнгли бўм-бўш бўлиб турмасин, дерман.

Болажоним, ҳаётимнинг наврўзи — ўзинг!
Навбаҳорнинг қуёшидай нигоҳинг майин.
Умринг бўлсин ёзларимиз кунидай узун,
Баҳор мисол яшиллансин, кун ўтган сайин.
Болажоним, орзуларинг наврўзга эгиз!
Наврўзнинг ҳам наврўзлиги— сен билан тўкис!

Севинаман: чекинмоқда зериктирган қиш.
Севинаман: шабадага сийналар очиқ.
Юраклар ҳам саҳоватга келиб тушган қуш,
Дилбар наврўз суратини чизар қорачиқ.
Наврўз боис шеър битмоғим олов ҳисдандир!
Севинчимнинг ирмоқлари Ўзбекистондир!

Халқимиз анъаналаридан

Сумалак базми

ҲАР йили наврўз пайтида қўшни аёллар Баҳри опаникига серқатнов бўлиб қолишади. Биров тоғорачада ун, биров буғдой, яна биров ёғ кўтариб дарвозадан кириб келаверади. Бирпасда хонадони гавжум бўлиб кетган опа ўзида йўқ севинади.

Ҳовлини қувонч, ҳазил-мутойиба, жарангдор кулгу садолари тўлдиради. Даврада доира янграб, рақс бошланиб кетади. Лапар авжига чиқади. Бригадир Меҳрихоннинг ширали ва майин овози қўнғироқдай таралади:

Дошқозонда сумалак,
ковламаган армонда,
Бир-бирининг кўнглини
овламаган армонда.
Баҳор келди гул тутиб,
чор атрофни яшнатиб,
Рақсга тушиб товусдек
товланмаган армонда.

Катта ўчоқнинг олдида тўнкаларни уюб қўйиб, чордона қуриб ўтирган, олов тафтидан юноқлари қизариб кетган Ҳайриниса унга жўр бўлади:

Меҳнат билан ободдир
дугонамнинг даласи,
Олисларга таралар жўшиб
айтганялласи.
Сумалакка ўтин йўқ, ёқай
десам ўртоқжон,
Келмадими ҳашарга
болаларнинг дадаси?

Мусаффо кулгудан диллардаги ҳорғинлик ўрнини завқ-шавқ эгаллайди. Юраклар ором олади. «Бўш келма, Меҳрихон, бўш келма», «Қани эшитайлик»,— деган овозлар бригадирни яна тўлқинлантиради:

Парво қилмайин десам,
ўйлантирди саволинг,
Даврамизга яқин кел,
кўрсатгил ой жамолинг.
Поччанг олсинлар ором,
хизматингга ўзим шай,
Тўнкаларни парчалаб,
енгиллатай аҳволинг.

— Енгдинг овсинжон, енгдинг,— дейди Ҳайриниса Меҳрихонга тан бериб,— сенда Алпомиш қуввати борлигини биламан. Ўтин ҳам етарли. Фақат лапарда синаб кўрдим, холос. Яхшиси сумалакни ковлай-қол.

Меҳрихон енгларини шимариб сумалак ковлашга тушиб кетади. Сопига узун ёғоч боғланган капгирни енгил айлантириб қантак ўрикнинг донасидай тошларни таг олмаслиги учун сумалакка аралаштириб ташлайди. Доира жаранги янада авжига чиқиб рақсга рақс уланиб турган бир пайтда бир тоғора ялпиз билан Муҳаббатхон кириб келади. Сочларини танғиб олган, юзи офтобдан сал қорайган бу аёлни ҳамма қийқириқ билан кутиб олади. Уни ўйинга тортишади Муҳаббатхон оёғидаги бризент этикларини енгил-енгил кўтариб андижонча рақсга тушади.

— Лапари билан бўлсин, — илтимос қилишади аёллар,— лапари билан.

Муҳаббатхон лапар бошлайди, доира унинг овозига жўр бўлади.

Ялпиз тердим атайлаб
кўк сомсалар ёпай деб,
Келса ёрим сафардан,
унинг дилин топай деб,
Аммо ундан дарак йўқ,
кўзим бўлди нигорон,
Оқшом чўккач югурдим,
сумалакдан тотай деб.

— Войбў, кетганларига бир ҳафта бўлмай туриб кўзингиз нигорон бўлиб қолдими айланай. Москов қочиб кетибдими? Эрта-индин келиб қоларлар, қўйни-қўнжиларини совғага тўлдириб,— ҳазиллашади Рихсибону.— Бизга тўзим берсин экан, терим маҳалда туғилган кичкинам беш ойлик бўлгунча дадасини танимаса бўладими, боравер, даданг шу киши бўладилар, десам ҳам бормайди денг. Ишдан келганларида ухлаб ётган бўлади. У уйғонадиган пайтда дадаси далада бўладилар. Ҳайрият, терим тугагач, ота-бола бир-бирларини таниб олишди. Сизни кўзингиз нигорон бўлмаса ҳам бўлади, ўргилай.

— Мана, ҳозир кўк сомсани шу ерда ёпасиз. Ўзингиз ҳам эндигина ниш урган баргларини топибсиз. Шунақаси роса хушбўй, хуштам бўлади,— ҳижолатдан чиқаради Муҳаббатхонни суҳбатга аралашган Баҳри ая.

Маҳалла пазандаси Қумрихон хамир қоришга тушиб кетади. Муҳаббатхон билан Ҳайриниса туни билан сумалак ковлаб чиқишди. Шу куни алламаҳалгача базм давом этди. Алёрлар айтилди. Кўнгиллар яйради. Тонг ҳарир пардасини юзидан олганда сумалак етилди. Дошқозонга навбат катта эди. Сора буви капгирини ўйнатиб идишларга сумалак сузар экан, одамларнинг бир-бирига меҳр-оқибатини оширган, дилларини дилларига пайванд қилган наврўз таомилидан беҳад хурсанд эди.

С. ҲАСАНОВ.

ҚИШЛОҚНИ ҚЎШИҚ УЙҒОТАДИ

Бу — кўп йиллик анъана. Эрта тонгдан қишлоқ узра қарнай-сурнайларнинг овози, дилрабо садолар янграйди. Куй ва қўшиқ билан уйғонган ҳасанбойликлар яна Наврўзи ажам эшик қоққанини биладилар.

Ҳамма қишлоқ маркази томон йўл олади. Бу ерда уларни Ильич номли колхоз, Ҳасанбой қишлоқ Совети ижроия комитетининг раҳбарлари кутиб оладилар. Анъанага кўра биринчи табрик сўзи аср тенгдоши, бу йил саксон бешинчи Наврўзни қаршилаётган Ҳожимурод ота Валиевга берилади.

Отахон ҳар сафар шундай шарафга муносиб кўрилса-да, ҳар сафар ҳаяжонланади. Шу онларда йиллар ўзининг чуқур изларини қолдирган юзи ёшариб кетгандек туюлади. Зеро, у мозийни, ёшлигини ёдга олади. Ҳожимурод ота аввалги уқубатли турмушдан сўз бошлайди:

— Энг ўйнаб-куладиган давримизда бойлар эшигида белимиз букилган. Қора терга тушиб меҳнат қилсак ҳам қорнимиз қора нонга тўймаган. Биз, камбағаллар, Наврўзни орзиқиб кутардик. Йўқ, сайилларга чиқиш учун эмас. Ҳозир айтсам ишонмайсизлар. Биз Наврўзда бир товоқ ҳалим ёки бир пиёла сумалак илинжида бўлардик.

Бахтимизга Октябрь инқилоби бўлди. Биргалашиб шу колхозимизни туздик. Уни бизни бахтли йўлга бошлаган доҳий номи билан атадик.

Отахон қишлоқ аҳлини Наврўз билан муборакбод этиб, ҳаммага омонлик, бахт-иқбол тилар экан, кўзларида севинч ёшлари кўринади.

Ҳасанбойликлар 19-«Правда» ўрта мактабининг илмий бўлим мудири, Ленин номли маҳалла комитетининг раиси Эркин Жабборовнинг маърузасини ҳам қизиқиб тинглашади. У Шарқ халқларининг удумларидан сўз очади:

— Наврўз Ўрта Осиё халқларининг азалий байрамидир. Фирдавсийнинг «Шоҳнома»сида Наврўз Жамшид шоҳ даврида ҳам нишонланганлиги қайд этилган. Умар Ҳайём «Наврўзнома»сида эса бу байрам қандай ўтиши батафсил таърифланади. У деҳқончилик бошланиши, табиат уйғонишининг рамзи бўлган. Аждодларимиз бу кун ҳовлиларини, қишлоқларини саранжом-саришта қилганлар. Ёшлар қарияларни Янги йил билан табриклашган.

Наврўз халқимизнинг қадимий байрами бўлса ҳам ҳозир у янгича мазмун билан бойиб бормоқда.

Қишлоқ аҳли тўпланган майдонда колхоз ишлаб чиқаришининг илғорлари сўзга чиқиб, бу йилги режалари ҳақида гапириб беришади. Депутатлар наказларни бажариш соҳасида амалга оширилаётган ишлар ҳақида сайловчиларга ҳисоб берадилар.

Эрталабки тантаналар тугагандан кейин деҳқонлар далаларга йўл олишади. Ўн биринчи беш йиллик якунловчи йили марралари улкан. Ильич номли колхоз аъзолари обҳаво сабзавоткорлар учун жуда оғир келган бу йилги шароитда ҳам эл дастурхони тўкин бўлиши учун куч-ғайратларини аямай меҳнат қиляптилар, Наврўз куни хўжаликда эртаги сабзавот экиш давом этади.

Қишлоқдаги пенсионерлар, меҳнат ветеранлари, уй бекалари, ўқувчи ёшлар ҳовли ва кўчаларни тартибга келтиришади. Янги гулзорлар барпо қилинади, мевали дарахт кўчатлари ўтқазилади.

Туш пайтида Наврўз тантаналари давом этади. Қишлоқ Советининг клубида «Ассалом, Наврўз!» деб номланган қизлар давраси ташкил қилинади. Бу ерда куй ва қўшиқ авжига чиқади. Раққосалар ҳиром этадилар, мушоира бошланади.

Қишлоқда эса байрам тобора авжига чиқади. Энг моҳир пазандалар ҳамқишлоқларини сумалак, кўк сомсалар, баҳор кўкатлари қўшиб пиширилган таомлар билан сийлайдилар. Ҳамма ёқда ўйин-кулгу, ҳазил-мутойиба...

Оқшом тушиши билан клуб яна қишлоқ аҳли билан гавжум бўлиб кетади. Саҳнага колхоз бадиий ҳаваскорлари чиқишади. Баҳор, меҳнат, ёшлик, севги мадҳ этилади. Куй қўшиққа, қўшиқ рақсга уланади. Бу кунги хушчақчақлик ҳаммага ўзгача кайфият, бардамлик бахш этади.

...Карнай ва сурнайларнинг садоси, қувноқ қўшиқ қишлоқни уйғотмоқда. Ассалом, Наврўзи олам!

Э. ЭРНАЗАРОВ.
Тошкент райони.

● Тошкент районидаги 9-мактаб бадиий ҳаваскорлик тўгарагининг аъзолари наврўз шодиёнасига катта тайёргарлик билан келдилар. Уларнинг репертуаридан шўх куй ва қўшиқлар, рақслардан ташқари қувноқ ўйинлар ҳам ўрин олган. Суратларда: ҳаваскорлар даврасида.

Р. Альбеков фотолари.

Ардоқланган бойчечак

БУ йилги баҳорни соғинмаганлар бормикан? 50—60 йилда бир бўладиган бунақанги қаҳратон ва чўзилиб кетган қиш баҳоримизнинг келишини анча кечиктирди. Халқимизда «Эрта келган баҳорга ишонма, кечроқ келгани алдамайди» деган нақл бор. Февралнинг охири ва март ойининг бошида тушган совуқлар гуллашга шайланиб турган ўрик, бодом, шафтолиларнинг «шаштини» қайтарди, ҳатто қордан очилган қир-адирларда кўриниб қолган бойчечакларни яна қор босди.

Бойчечак лолақизғалдоқдай лов-лов ёнмайди, атир гулдек булбулларни мафтун эта олмайди. Аммо анвойи гуллар ичида биринчи бўлиб ердан қуёшга, ёруғликка интилган мурғаккина гулнинг жасурлиги ҳайратда қолдиради кишини. Халқимизнинг бойчечак гулини қандай ардоқлагани ҳақида саксонинчи наврўзни қаршилаган ёзувчимиз Назир ака Сафаров «Наврўз» романида шундай ёзади:

...«Энгашиб қарасам, сарғиш докага юзини яширган келинчакдек кўм-кўк барг орасига яширинган гул... Гўё қўрқа-писа атрофга мўралаётгандек... Биз энди қишлоққа қуруқ қўл билан бормаймиз. Баҳор элчиси — бойчечакни кўрмана қилиб, ҳовлима-ҳовли кезамиз, ҳадялар йиғамиз, — дедим.

— Урр-ей... «Бойчечак» айтиб баҳорни қутлаймиз!— дейишди болалар чуғурлашиб. Биз қувона-қувона бойчечак қўшиғини янгратиб қишлоқ томон йўл олдик...

Бойчечагим хиллодир,
Ҳамён тўла тиллодир.
Бойчечак, бойчечак.
Тиллоси ҳазон бўлди,
Чучвоқи жувон бўлди.
Бойчечак, бойчечак.
Қаттиқ ердан қатраб
чиққан,
Юмшоқ ердан югуриб
чиққан,
Бойчечак, бойчечак.

Ҳовли-ҳовлилардан болалар чиқиб бизга қўшилар, аёллар нон, қанд-қурс билан сийлашарди бизни».

Январда ҳам алвон-алвон гуллар кўз қамаштириб, дилни хурсанд қиладиган ҳозирги пайтларда бойчечакни узиб келиб шаҳарликларга янгилик сифатида совға этиб ажаблантира олмаймиз, албатта. Очиғини айтганда кўпчилигимиз уни танимаймиз ҳам.

Лекин шуниси ачинарлики, бу нотаниш гул йилдан-йилга камайиб кетганлигидан «Қизил китоб»га киритилиб қолди. Энди уни ҳам лола ва анзур пиёзи қатори териш ман этилган. Баҳорни соғинганлар табиат қўйнида уни учратганда эгилиб, таъзим билан майин исидан баҳра олишлари мумкин, холос.

Бу йилги наврўз кунларида мучал боши ҳисобланган сичқон йилини кузатиб сигир йилига ўтилади. Шарқ мамлакатлари, хусусан, Япония, Хитой, Вьетнамда ана шу йил 20 февралда бошланган эди. Япон мунажжимларининг айтишларича, сигир (буқа) йили серҳосил ва тинчлик билан ўтар экан. Серҳосил йил бўлиши бу йил қиши билан ёққан қорнинг таъсири бўлади, албатта. Ҳадемай, сою-дарёларимиз тўлиб-тошиб оламни кўк майсаларга буркайди.

Момақалдироқлар гулдирашига, боғ-роғларнинг гулга бурканишига, илиқ баҳор ёмғири шитирлаб ёғишига, оқ мармар булутли осмонда камалак ёйлар пайдо бўладиган кунларга оз қолди. Лекин отқулоқнинг қулоғи «диккайиб» ўша кунларни кутиб турипти. Чўзилиб кетган қаҳратон қиш кунларидан кейин дилларга қувонч, умид бағишловчи, ҳаётни эса янгиловчи баҳорни биз ҳам яхши кайфият билан қарши олмоқдамиз.

Ғ. ЖЎРАЕВ.

БОҒЛАРДА БАҲОР

ЎЛКАМИЗГА наврўз келди. Баҳор офтоби янада баландроқ кўтарила бошлади. Чор-атроф кўркамлашиб, гўзаллашиб кетди. Бу кунларни интиқлик билан кутган бобо деҳқон, соҳибкору боғбон коржомасини кийиб, қўлига иш қуролини олиб ўзгача ғайрат-шижоат билан даласига, боғига отланди.

Ўн биринчи беш йилликнинг якунловчи йилида халқимиз дастурхонига янада мўл ва сарҳил узум етказиб беришга аҳд қилиб меҳнат қилаётган Ғалаба районидаги «Огонёк» совхоз-заводининг Ражаб Иброҳимов бошчилик қилаётган бригадаси узумзорларида ҳам баҳорги юмушлар авж олиб кетди. Улар наврўз келиши билан токларни очишга киришдилар. Ариқ-зовурлар тозалаб қўйилди. Ҳадемай, токзорлар қатор ораларини шудгорлаш ҳам бошлаб юборилади.

— Мақсадимиз эл дастурхонига пландаги 950 тонна ўрнига 1130 тонна узум етказиб беришдир,— дейди бригада бошлиғи.— Бу мажбуриятни қоплайдиган даражада ҳосил етиштириш айни кунлардаги меҳнатимизга кўп жиҳатдан боғлиқдир. Буни жуда яхши билган коллективимизнинг Сари Карим ўғли, Алёша Сайфуллаев, Феруза Темирхонова, Дониёр Ботиров сингари тажрибали боғбонлари кунлик нормаларини 1,5—2 ҳисса бажариб, барчага ибрат бўлишяпти.

Ҳа, бу бригада соҳибкорлари, албатта, ўз сўзларининг устидан чиқадилар. Уларнинг бугунги ғайрат-шижоати шундан далолат бериб турибди.

Б. ЖУМАНОВА.

БЎСТОНЛИҚ РАЙОНИДА

КЎЧМА КУТУБХОНАЛАР

Район марказий кутубхонаси ходимлари кўчма кутубхоналар тузиб корхона ва муассасаларнинг меҳнаткашлари ҳузурига тез-тез бормоқдалар.

Бундай кутубхоналар хизматидан 1-район касалхонаси, Товоқсой маиший химия фабрикаси, болалар боғчалари ҳамда Чирчиқ пойабзал фабрикасининг филиали коллективлари мамнун бўлишмоқда. Шунинг учун ҳам кутубхонага аъзо бўлган китобсеварлар сони 2043 нафарга етди.

— Биз колхозчилар, ишчиларнинг бўш вақтларини мазмунли ўтказиш мақсадида турли тадбирлар ҳам ташкил этмоқдамиз,— дейди кутубхона мудираси Л. Гончарова,— яқинда 17-мактабнинг кутубхона мудираси М. Лим «Фантазия ва ҳаёт», марказий кутубхонамиз ходимлари эса «Ўзбекистон — фронтга» «Қаришга шошилманг» деб номланган кечаларни ўтказишди. Унга турли соҳа кишилари таклиф қилинди.

Ҳар сафар ана шундай кечалар, учрашувлар, давра суҳбатларидан сўнг район бадиий ҳаваскорлари ижросида куй ва қўшиқлар янграмоқда.

ЖАСОРАТ ҲАҚИДАГИ ҚЎШИҚЛАР

Ғазалкент шаҳрида бўлиб ўтган ҳарбий-ватанпарварлик қўшиқлари фестивалига районнинг барча бадиий ҳаваскорлик коллективлари таклиф қилинди.

Улар Буюк Ғалабанинг 40 йиллигини байрам қилишга ҳозирлик кўраётган халқимизнинг жангоҳлардаги жасорати, осмонимизнинг мусаффолиги, турмушимизнинг фаровонлиги, бахтли келажагимиз ҳақидаги қўшиқлар, театрлаштирилган томошалар, шеърий композицияларни намойиш этдилар.

Фестивалнинг фахрли меҳмонлари бўлган уруш ва меҳнат ветеранлари, таниқли санъаткорлар ҳаваскорларнинг маҳоратларига юқори баҳо беришди. Кўрикда районнинг «Родар», «Айли тун», «Колос», «Парусь», «Оптимист» ва Чирчиқ ГЭСлар тизмаси бадиий ҳаваскорлик коллективлари тайёрлаб келган программалари учун фахрий ёрлиқ ҳамда эсдалик совғаларига сазовор бўлдилар.

А. НОСИРОВА.

● ТОШКЕНТЛИК халқ усталари Зулфия ва Мақсуд Мадалиевлар мис ўймакорлиги санъатини шарафлаб келмоқдалар. Яқинда уларнинг хонадонига ГДР ва Болгариядан хушхабар келди. Лейпциг ярмаркасида Зулфия тайёрлаган мисгарлик буюмлари катта эътибор қозонибди. Мақсуд эса ўзи яратган мис кўза учун Болгарияда ўтказилган халқаро кўргазманинг дипломи билан тақдирланибди. Суратда: М. Мадалиев рафиқаси билан иш устида.

А. Усмонов фотоси.

МИННАТДОРЧИЛИК

БАРАКА ТОПИШСИН!

Ҳурматли редакция!

Саломатликнинг қадри айниқса беморликда билинаркан. Ҳар ҳолда кексаликми, кейинги пайтларда тез-тез хасталикка чалинадиган бўлиб қолдим. Аммо энг сўнггиси жуда оғир эди. Мени Калинин районининг Қатортол қишлоғидаги шифохонага олиб келишди. Дастлабки кунларда тузалиб кетишга умидим йўқдек туюларди. Янглишган эканман. Касалхонанинг Абдубосит Воҳидов ҳамда Маликахон, Ҳамидулла исмли меҳрибон, бири биридан ширин сўз врачларининг ҳаракати туфайли 24 кун мобайнида ошқозон оғриғидан фориғ бўлдим.

Барака топкур ҳамширалар — Маҳбубахон, Раҳимахон, Рихсихон, Инобатхон, Махсумахон, Мушаррафхонлар худди ўз қизларимдек меҳрибонлик билан парвариш қилишди. Улар кечани-кеча, кундузни-кундуз демай дори-дармонларни ўз вақтида бериб туришди. Биргина мен эмас, балки ўнлаб кексалар бу нажоткорлар хизматидан мамнун. Биз уларга чин дилдан раҳмат деймиз.

С. СОДИҚОВ.

КИНОҲУЖЖАТЧИЛАР КЕНГАШДИЛАР

Пойтахтимиздаги Кино уйида «Ҳурмат Белгиси» орденли Ўзбекистон ССР илмий-оммабоп ва ҳужжатли фильмлар киностудияси томонидан 1984 йилда яратилган асарлар муҳокамасига бағишланган ижодий конференция бўлиб ўтди.

Киношунос М. Зоҳидов ўз докладида ўзбек кинопублицистлари ўтган йили суратга олган ҳужжатли, илмий-оммабоп ва буюртма фильмларнинг ғоявий-бадиий савиясини атрофлича таҳлил қилиб берди. Докладчи 1984 йилда киноҳужжатчилар самарали ижодий изланишлар олиб боришганлиги, натижада томошабинларнинг ёдида қоладиган бир қатор картиналар яратилганлиги, уларда ишлаб чиқаришнинг турли соҳалари, Улуғ Ватан уруши, халқлар ўртасидаги интернационал дўстлик, табиатни муҳофаза қилиш, республика меҳнаткашларининг яратувчилик фаолияти ва кўнгилли ҳордиқ чиқариши каби муҳим масалалар ўз ифодасини топганлигини қайд этди. Шунингдек, нотиқ Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг 60 йиллиги тантаналари муҳрланган «Биз дўстлик билан қудратлимиз», Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатларининг VIII халқаро Тошкент кинофестивали ҳақида ҳикоя қилувчи «Дўстлик экрани» сингари ҳужжатли фильмлар билан кинопублицистикамиз бойиганлигини таъкидлади.

Конференцияда М. Ашрафий номидаги Тошкент Давлат консерваториясининг доценти З. Мирҳайдарова, санъатшунослик кандидати В. Кашелева, «Ўзбекфильм» киностудиясининг режиссёри Л. Файзиев, илмий-оммабоп ва ҳужжатли фильмлар студиясининг оператори Н. Азимов, «Ўзбектелефильм» студиясининг режиссёри С. Аҳмадхўжаев, санъатшунослик доктори Ҳ. Акбаров, Ўзбекистон ССР Маориф министрлигининг бўлим бошлиқлари С. Ли, М. Бегжонова ва бошқалар ўзбек кинопублицистларининг ўтган йили қўлга киритган муваффақиятларини қайд этган ҳолда, картиналарнинг ғоявий-бадиий савиясини янада ошириш борасидаги фикр ва мулоҳазалари билан ўртоқлашдилар. Ўзбекистон ССР илмий-оммабоп ва ҳужжатли фильмлар киностудиясининг директори Т. Нодиров ижодий коллектив КПССнинг XXVII съездини муносиб кутиб олиш йўлида олиб бораётган изланишларига тўхталди.

Р. ҒАНИЕВ.

Спорт

МУСОБАҚАЛАР, УЧРАШУВЛАР

«УНИВЕРСИТЕТ» ОЛИЙ ЛИГАДА ҚОЛДИ

Таллинда баскетбол бўйича СССР чемпионати олий лигаси 1985 йил мусобақаларида охирги икки ўринни олган Тошкентнинг «Университет», Москванинг «Динамо», шунингдек, биринчи лигада биринчи ва иккинчи ўринларни эгаллаган Николаевнинг кемасозлик институти ҳамда Олмаотанинг Армия спорт клуби коллективлари ўтиш мусобақаларини ўтказдилар.

Ҳамюртларимиз ҳамда москвалик спортчилар 5 тадан ғалаба қозондилар ва келгуси йил олий лигада ўйнаш ҳуқуқини қўлга киритдилар.

«БИНОКОР»НИНГ ҒАЛАБАСИ

СССР биринчилигининг иккинчи лигасида ўйнаётган пойтахтимиз хоккейчилари навбатдаги ўйинда Хабаровскнинг Армия спорт клуби коллективини қабул қилдилар. Биринчи ва иккинчи ўйинларда 4:1 ва 6:2 ҳисобида ғалаба қозондилар.

КОМАНДАДА ОЛТИ ЧЕМПИОН

Фарғонада ёшлар ўртасида республика биринчи спорт ўйинлари программасига кирувчи классик кураш мусобақалари бўлиб ўтди. 162 ёш спортчи соврин учун кураш олиб борди. Тошкент шаҳри терма командаси 342 очко жамғариб, биринчи ўринни олишга муваффақ бўлди. Командадан олти киши М. Мингафаров, М. Рўзиев, Б. Шарипов, И. Юсупов, Р. Абдуллин, Д. Живица чемпионлик унвонини қўлга киритишди.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

30-ТЕМИРЙЎЛЧИЛАР ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1985—1986 ўқув йили учун

ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Токарь-универсал, электр кўприкли кран машинисти, саноат ускуналари ремонти бўйича слесарь.

БИЛИМ ЮРТИГА 17,5 ВА УНДАН КАТТА ЁШДАГИ ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ўқиш муддати олти ой.

Ҳар ойда 72 сўмдан стипендия берилади.

Тепловознинг механик қисми ремонти бўйича слесарь, электр-газ пайвандчи, тепловознинг электр қисми бўйича слесарь, саноат ускуналари бўйича слесарь.

Ўқиш муддати 3 йил.

Бу ихтисослар бўйича 15 ва ундан катта ёшдаги камида 8-синф ҳажмида маълумотга эга бўлган йигитлар қабул қилинади.

Қабул қилинганлар ҳар куни уч маҳал овқат, кийим-бош ҳамда ишлаб чиқариш практикаси даврида ишлаб топган меҳнат ҳақларининг 50 проценти билан таъминланадилар.

ЎҚИШ ДАВРИ МЕҲНАТ СТАЖИГА ҚЎШИБ ҲИСОБЛАНАДИ.

Билим юртида тажрибали тренерлар раҳбарлигида турли хил спорт секциялари ишлайди.

Билим юртини тугатганларга диплом берилади. Ўқишни имтиёзли диплом билан битирганлар олий ва ўрта махсус ўқув юртларига имтиёзли равишда қабул қилинадилар.

Билим юртини битирганлар темир йўл транспорти ходимлари учун белгиланган ҳамма имтиёзлардан фойдаланадилар, жумладан Совет Иттифоқининг хоҳлаган ерига бепул темир йўл билети берилади.

БОШҚА ШАҲАРЛИКЛАР ЁТОҚХОНА БИЛАН ТАЪМИНЛАНАДИЛАР.

Ўқишга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари лозим: директор номига ёзилган ариза, таржимаи ҳоли, туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, ота-онасининг иш жойидан справка, турар-жойидан справка, характеристика, 3х4 см. ҳажмдаги 8 дона фотосурат.

ҲУЖЖАТЛАР ҲАР КУНИ (якшанбадан ташқари) СОАТ 9 ДАН 17.00 ГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Ленин райони, Червяков кўчаси, 12-уй (1, 5, 26 трамвайлар, 106 автобуснинг «Фоменко кўчаси» бекати). Телефон: 91-14-07.

С. И. КАДИШЕВ НОМЛИ 33-АВИАЦИЯ ЎРТА-ҲУНАР ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1985—1986 ўқув йили учун

ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Учиш аппаратларини йиғувчи слесарь, саноат ускуналари ремонти бўйича слесарь, механика-йиғув ишлари слесари, учиш аппаратлари ускуналари бўйича электр-монтажчи, токарь-чархчи, токарь-револьверчи, токарь-универсал, фрезерчи, сонли программа билан бошқариладиган фрезер станокларининг оператори, слесарь-сантехник-газ пайвандчи, темирчи-штамповкачи, штамповкачи.

Билим юртига 8—10 синф ҳажмида маълумотли тошкентлик йигит-қизлар қабул қилинади.

10-синф ҳажмида маълумот билан ўқишга кирганлар учун ўқиш муддати 8 ой, ўқишни тугатганларга эгаллаган касби бўйича диплом берилади. Ўқувчиларга ҳар ойда 65 сўмдан стипендия тўланади.

8-синф ҳажмида маълумот билан ўқишга кирганлар 3 йил ўқийдилар, уларга билим юртини тугатгандан сўнг эгаллаган касби бўйича малака ва ўрта маълумот тўғрисида диплом берилади.

Ўқиш даврида ҳар куни 3 маҳал иссиқ овқат, ишлаб чиқариш практикаси даврида ишлаб топган меҳнат ҳақларининг 50 проценти берилади.

Ўқиш даври умумий иш стажига қўшиб ҳисобланади.

Машғулотлар ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Билим юртини тугатганлар В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасига ишга юбориладилар.

Билим юртини аъло баҳолар билан тугатганлар олий ўқув юртларига имтиёзли равишда қабул қилиниш ҳуқуқига эга бўладилар.

Билим юрти спорт базасида спорт секциялари доимо ишлаб туради. Шунингдек, ҳар хил тўгараклар, вокаль-чолғу ансамбли, халқ чолғу асбоблари ансамбли, духовой оркестр мавжуд.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: директор номига ёзилган ариза, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома (ёки паспорт), 286 формадаги медицина справкаси, ота-онасининг иш жойидан справка, турар жойидан справка, 3х4 см, 4х5 см. ҳажмдаги 8 дона фотосурат.

МАШҒУЛОТЛАР 1 СЕНТЯБРДА БОШЛАНАДИ.

Мурожаат учун адрес, Тошкент шаҳри, генерал Петров кўчаси, 331-уй (30, 8, 171-автобусларнинг «Валихонов кўчаси» бекати.

«ҒАЛАБА» КАЛЕНДАРИ

Буюк Ғалабанинг 40 йиллиги муносабати билан «Политиздат» нашриёти «Ғалаба» календарини чоп этди. Унда СССР Қуролли Кучлари Марказий музейидаги ҳужжатлар, фотоматериаллар, фронт мухбирларининг мақолалари жамланган.

Календарь саҳифаларида тошкентлик рассомларнинг бадиий асарлари ҳам ўрин олган. Александр Перовнинг «Бир минг тўққиз юз қирқ учинчи йил» тасвирий полотноси, график рассом Қутлуғ Башаровнинг «Ўлим билан юзма-юз», Дмитрий Мооранинг «Ғалабага қўшилган ҳисса» плакатларида халқимизнинг уруш йилларидаги жасорати қаламга олинган.

О. АПУХТИН.

Суратларда: «Ғалаба» календаридаги тошкентлик рассомларнинг асарларидан намуналар.

БИЛДИРИШ

«ТОШКЕНТ ҳақиқати» редакцияси ҳузуридаги ишчи мухбирлар университетининг навбатдаги машғулоти 22 март куни соат 18.00 да бўлади.

ЧЕТ ЭЛ ХАБАРЛАРИ

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

◆ БУХАРЕСТ. Руминияда мамлакатнинг олий қонун чиқарувчи органи — Буюк Миллат мажлисига, шунингдек халқ маҳаллий советларига сайлов бўлиб ўтди. Шу органлар депутатлигига номзодларнинг ҳаммаси учун РКПга бирлашган демократик ва социалистик бирлик фронти, асосий жамоат, профессионал ва кооператив ташкилотлари, ижодий союзлар, илмий, маданий ва бошқа жамиятлар томонидан кўрсатилган. Сайловчилар рўйхатига Руминия гражданларидан қарийб 15 миллион киши киритилган.

◆ ЛОНДОН. «Америка «Томагавка»ларига жой йўқ!» деган шиор остида курашаётган мамлакат тинчликсевар ташкилотларининг Манчестер шаҳрида бўлиб ўтган биринчи умуммиллий конференциясининг асосий мақсади — урушга қарши ташкилотларни Американинг қанотли ракеталарини Англия диёридан чиқариб ташлаш учун ягона ва қудратли ҳаракатга бирлаштиришдан иборат. Мамлакат территорияси АҚШ ва НАТОнинг ракета-ядро аслаҳахонасига айлантирилишига қарши курашнинг биргаликдаги программасини муҳокама қилиш учун Буюк Британиянинг барча томонларидан 500 дан кўп делегат Манчестерга келди. Улар орасида «Томагавкалар»нинг дастлабки туркуми жойлаштириб бўлинган Гринэм—Коммондаги «Тинчлик лагери» қатнашчилари бор.

◆ БАЙРУТ. Ливан ватанпарварлари Жанубий Ливаннинг босиб олинган территориясида навбатдаги дадил операцияни ўтказдилар. Ахборот агентликларининг хабар қилишича, улар Тир шаҳридан 23 километр нарида жойлашган Жибшит аҳоли пункти яқинидаги йўлда пистирма қурдилар. Исроил соқчиси ана шу пистирмага тушиб қолди. Натижада босқинчилардан 2 киши ўлди ва 5 киши ярадор бўлди.

Сўнгги ҳафта ичида Исроил солдат ва офицерларидан 14 киши халқ қасоскорлари қўлида ҳалок бўлди, 19 киши жароҳатланди.

◆ ДЕҲЛИ. Ҳиндистон Бош министри Ражив Ганди дунёда давом этаётган қуролланиш пойгасини кескин қоралади. «Ҳарбий харажатларнинг, айниқса, ядровий қуролланиш харажатларининг тобора кўпайтирилаётганлиги тўпланган ядро аслаҳаларининг шусиз ҳам вайронагарчилик келтирувчи қудрати мислсиз даражада ошишига олиб келди», деб уқтирди у қўшилмаслик ҳаракати проблемаларини ўрганиш билан шуғулланадиган Ҳиндистон институтига юборган мактубида.

Ҳиндистон ҳукуматининг бошлиғи қўшилмаслик ҳаракати мамлакатларини ялпи тинчлик учун, халқаро кескинликни сусайтиришга ва қуролсизланишга эришиш учун яна ҳам актив курашишга даъват этган. «Қуролланиш пойгаси, деди у, барқарорликка ва социал-иқтисодий тараққиётга асосий хавф солмоқда. Бошқа мамлакатларга ўз ҳукмронлигини ва ҳарбий муҳолифликни тиқиштиришга уринишдан воз кечадиган вақт келди».

◆ РАБОТ. Кейинги йилларда Марокашда олий ўқув юртларини битириб чиқаётган ёшлар ҳисобига жуда кўп «ортиқча кишилар» армияси ортиб бормоқда. Маҳаллий матбуотнинг маълумотларига кўра, ҳозирги вақтда олий маълумот тўғрисидаги дипломга эга бўлган 16 мингга яқин ёш марокашлик ўз кучи ва билимига яраша иш топа олмаяпти. Давлат молиявий маблағларининг етишмаслиги сабабли мамлакат ғоят муҳтож бўлган врачлар ва ўқитувчиларга ҳам иш топиб бера олмаяпти.

(ТАСС).

ЖЕНЕВАДАГИ МУЗОКАРАЛАРДА

ЖЕНЕВА, 19 март. (ТАСС). Бугун бу ерда ядровий ва космик қуроллар юзасидан ўтказилаётган музокараларда СССР билан АҚШ делегацияларининг ялпи мажлиси бўлди.

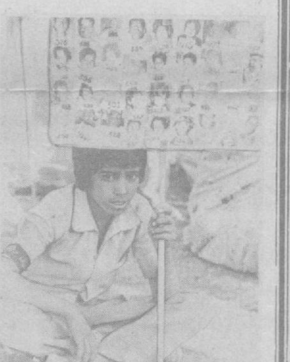

● Ҳиндистон. Американинг «Юнион карбайд» корпорацияси эгалари Бхопалада юз берган фожиа қурбонларига ёрдам беришда мамлакат маъмурлари билан ҳамкорлик қилишдан бош тортмоқдалар. Маълумки, бу корпорация айби билан шаҳарнинг 2,5 минг аҳолиси ҳалок бўлди, 50 мингдан кўпроқ киши эса заҳарланди. Суратда: бхопалалик бу бола етим қолди. У фожианинг бошқа қурбонлари қатори АҚШнинг Деҳлидаги элчихонасига ана шу суратларни кўтариб келди. Бу суратларда жиноятнинг аниқланмаган қурбонлари тасвирланган.

С. Кармалито фотоси.

ТАСС фотохроникаси.

ЧУҚУР ИХТИЛОФЛАР ВАЗИЯТИДА

ВАШИНГТОН. (ТАСС). Аргентина президенти Рауль Альфонсин уч кунлик давлат визити билан бу ерга келди. У президент Рейган ва АҚШ маъмуриятининг юқори мартабали намояндалари билан музокаралар олиб боради.

Маҳаллий обзорчилар унинг визитини шарҳлаб, бу визит Америка-Аргентина муносабатларидаги чуқур ихтилофлар вазиятида ўтаётганлигини, ана шу ихтилофлар ҳам сиёсий, ҳам иқтисодий проблемаларга таллуқли эканлигини таъкидламоқдалар. Аргентина илгари олти мамлакат давлат ва ҳукуматлари бошлиқларининг шу йил Деҳлида бўлиб ўтган кенгашида иштирок этган эди. Ана шу бошлиқлар ядровий қуролланиш пойгасини тезроқ тўхтатиш, ядровий аслаҳахоналарни камайтириш ва кейинчалик тугатиш ҳамда ядро уруши хавфининг ўзини бартараф этиш учун барча зарур чораларни кўришга даъват қилган эдилар. Маълумки, айни Оқ уйнинг ядровий аслаҳахоналарни кўпайтиришга, қуролланиш пойгасини космик фазога ёйишга қаратилган йўли инсоният боши узра пайдо бўлган ялпи ҳалокат хавфининг кучайишига олиб келмоқда.

АҚШнинг Марказий Америкадаги агрессив йўли муносабати билан ҳам иккала мамлакат ўртасидаги ихтилофлар чуқурдир. «Вашингтон Аргентина унинг Марказий Америкадаги сиёсатини қўллаб-қувватлашини истарди, ҳолбуки Альфонсин бу сиёсатни интервенциячилик ва калтабин сиёсат деб тез-тез танқид қилиб турган эди»,— деб ёзади шу муносабат билан Оқ уйга яқин бўлган ўнгларнинг «Вашингтон таймс» газетаси. «Биз бутун Лотин Америкасига хавф солаётган Марказий Америкадаги аҳволни муҳокама қиламиз албатта»,— деб уқтирди Р. Альфонсин АҚШга жўнаб кетиш арафасида. У Аргентинанинг 48 миллиард долларга борадиган ташқи қарзи ҳам музокаралар кун тартибининг марказида бўлади, деб айтди. Бу қарз биринчи навбатда Америка банкларига тўланадиган қарзлардан иборатдир.

АҚШ ДУШМАНЛАРГА ҚУРОЛ-ЯРОҒ ЕТКАЗИБ БЕРИШНИ КЎПАЙТИРМОҚДА

НЬЮ-ЙОРК. ТАСС мухбири В. Орлов хабар қилади:

...Учрашув Покистоннинг Чағай шаҳарчаси чеккасида бўлди. Карочи портидан келган ва оғир металл контейнерлар билан тўлдирилган юк машинасини келишиб олинган жойда «кузатувчилар» группаси кутиб турган эди. Машина тун қоронғилигида Афғонистон чегараси томон йўлини давом эттирди. Орқага тепмайдиган тўплар, пулемётлар, миналар ва гранаталар жойлаштирилган ҳамда Американинг Ғарбий Виржиния штатидан жўнатилган пўлат яшчиклар уч қитъа оша белгиланган жойига — душманларнинг лагерига етиб келди... «Крисчан сайенс монитор» газетаси афғон аксилинқилобчиларига навбатдаги қурол-яроғ туркуми етказиб берилганлигини ана шундай тасвирлайди. Афғонистон Демократик Республикаси душманларига «Американинг тобора кўпроқ махфий қўллаб-қувватлаш программаси доирасида» қурол-яроғ етказиб берилмоқда. Газетанинг ёзишича, ҳар беш-олти кунда шундай рейдлар ўтказилиб турилибди.

Америка матбуоти Вашингтон Афғонистон территориясига юборилаётган аксилинқилобчи тўдаларга бевосита ҳарбий ёрдам кўламини муттасил кенгайтираётганлиги тўғрисида ёзмоқда. Бунда, «Ньюсдей» газетаси ёзганидек, террорчиларга бир мунча кўпроқ туркумда қурол-яроғ шунчаки етказиб берилмай, балки улар тобора мукаммал қурол-яроғ турлари билан, шу жумладан замонавий артиллерия ва ракета системалари билан ҳам таъминланмоқдалар. АҚШ конгрессида ҳозир афғон аксилинқилобчи кучларига ёрдамни тобора кўпайтириш тўғрисидаги масала муҳокама қилинмоқда. 1986 молия йилида шундай ёрдам ҳажмини 600 миллион долларга қадар етказиш планлаштирилмоқда. Аммо Оқ уй душманларга бошқа йўллар билан ҳам мадад бермоқда. Куни кеча президент Рейганнинг рухсати билан «Афғон қочоқларига фавқулодда ёрдам» сифатида икки миллион доллар маблағ ажратилди.

АДРнинг БМТ ҳузуридаги доимий вакили Муҳаммад Фарид Зариф ТАСС мухбирига айтганидек, бу фактлар Вашингтон расмий доираларининг риёкорлигини фош этади, бу доиралар Афғонистон теварагидаги аҳволни сиёсий йўл билан бартараф этиш «тарафдоримиз» деб, амалда эса суверен давлатнинг ички ишларига аралашувни кенгайтирмоқдалар.

Редактор **Н. НАСИМОВ.**

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Ҳайвонот оламида. 10.40 — Балзаминовнинг уйланиши. Бадиий фильм. 12.05 — Москва классик балети ансамбли. 12.25 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.05 — Рус тили. 16.35—Фильм-концерт. 17.20 — Шахмат мактаби. 17.50 — Моҳир қўллар. 18.20 — Миллионлар ленинча университети. 18.50 — Мультфильм. 19.10 — Дунё воқеалари. 19.25 — Дунё ва ёшлар. 20.00 — Футбол. Кубок эгаларининг кубоги. «Динамо» (Москва) — «Лариса» (Греция). 20.45 — Футбол. УЕФА кубоги. «Динамо» (Минск) —«Железничар» (Югославия). 21.30 — Время. 22.00 — СССР халқ артисти Г. Отс. 23.00 — Дунё воқеалари. 23.15 — Хоккей. «Динамо»—«Сокол».

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Телефильм. 9.35 —Умумий биология. 10.05 — Испан тили. 11.05—Ҳунар-техника билим юртининг ўқувчиларига. 11.35 — Зоология. 12.00—Илмий-оммабоп фильм. 12.10 — Оила ва мактаб. 13.10 — С. Я. Маршак ҳаёти ва ижоди саҳифалари. 14.30 — Ғолиб. Бадиий фильм. 16.05 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Калуга архитектураси. 19.15 — Қардошлик. 20.15 — Олатов бўёқлари. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.50— Концерт. 21.20 — Ҳужжатли фильм. 21.30 — Время. 22.00 — Қолган бугун умр мобайнида. Бадиий фильм. 3-серия. 23.05 — СССР халқ артисти И. Ильинский совет авторларининг асарларини ўқийди.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Ахборот. 10.20 — Ер ва эл. 11.30 — Рус адабиёти. 12.00 — Она табассуми. 12.30 — Зоология. 13.00 ва 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — Рус тилида сўзлашишга ўргатиш. 18.45 — Ғалаба паради қатнашчиси Мадамин Ражабов. 19.00 — Мусобақа — омма ижоди. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Қалб ҳарорати. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Водийларни баҳор кезганда. 21.30 — Время. 22.05 — Ассалом, Наврўз. 23.05 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 16.10— Москва-II. 18.00 — Адабиёт. 18.30 — Реклама. 18.45 — Кундалик ташвишлар. Бадиий фильм. 20.00 — Тошкент янгиликлари. 20.20 — Илмий-оммабоп фильм. 21.00 — Ягона сиёсий кун. 21.30 — Москва-II.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

/ "Ташкентская правда" /

ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ОБКОМА КОММУНИСТИЧЕСКОЙ ПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА И ОБЛАСТНОГО СОВЕТА НАРОДНЫХ ДЕПУТАТОВ

БИЗНИНГ АДРЕС: 700047, ТОШКЕНТ ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32

Редактор қабулхонаси—325351; редактор ўринбосарлари—335885; 325747, 337916, 325748; масъул секретарь—334808, 325353; секретариат—325750. БЎЛИМЛАР: партия турмуши—325778; саноат, капитал қурилиш ва транспорт—325749; қишлоқ хўжалиги—325647; пропаганда—325556; совет қурилиши—325645; фан, маданият ва олий ўқув юртлари—325553; адабиёт ва санъат—325767; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик—325733; хатлар ва оммавий ишлар—334048, 325354; фельетонлар—325556; фотомухбир—325894.

Р. 11145. А. 1667. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС: 64684. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12